

Susitikimas Venecijoje

Pavėluota vakariečių konferencija

Vytautas Meškauskas

Sio mėnesio 22-23 dienomis Venecijoje turėtų susitikti JAV, Japonijos, Kanados, D. Britanijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos ir Italijos vyriausybės galvos eilinei 'viršūnių' konferencijai. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad ji bent pusę metų pavėluota. Ką daryti, ir svarbiausia kaip išlaikyti vienybę, kapitalistinėm valstybėm reikėjo sutarti dar šių metų pradžioje, tuoj po sovietų įsiveržimo į Afganistaną, ar gal net mėnesiu anksčiau, Teherane pagrobęs visą JAV ambasadą. Tiesa, nūdienių susižinojimo priemonių pagalba vieningos akcijos galima buvo griebtis ir nesuvažiavus, bet kaip ten buvo, sutarta nebuvo ir Vakarų vienybė niekada neatrodė taip silpna kaip dabar.

Reikia pripažinti, jog situacija iš tikro buvo komplikauta. Kitos šešios didžiosios demokratinės, kapitalistinės valstybės labai nenorom prisidėjo prie ūkinių sankcijų prieš Iraną ne tik dėl savo patraukimo pelnytis iš prekybos, bet ir dėl to, kad ūkinės sankcijos prieš ideologinį-fanatišką režimą negali turėti greitos įtakos, o be to Iraną paverčia daugiau priklausomu nuo sovietų.

Prisidėjimas bent žodžiu prie sankcijų prieš Iraną davė progos prisidėjusiems kraštams pateisinti savo nenorą talkininkauti sankcijom prieš Sovietų Sąjungą dėl įsiveržimo į Afganistaną. Girdi, mes ir taip užtektinai aukojamės, ir jei sankcijos nepaklūpdyt mažo Irano, jos negali pakeisti ir padėties Afganistane. Carterio administracija buvo ir yra nuomonės, jog jei sovietams nebuvo parodyta, kad dėl Afganistano okupacijos jie susilaukė daug nemalonumų, jie tik bus paskatinti panašioms, naujiems žygiams.

Salia to yra dar ir Europos atominio balanso išlaikymo klausimas. Olandijoje ir Belgijoje auga stipri opozicija prieš apsiginklavinimą naujais, sovietus galinčiais daugiau pažeisti, atominiais ginklais. Jei tokios nuotaikos įsigalėtų ir Italijoje, savo ligšiolinį nusištatymą turės peržiūrėti ir Bonnos vyriausybė. Tuo atveju Vakarų Europos saugumas priklausytų vien nuo JAV atominio 'šėkečio, kuriuo ne visai pasitikint bus bandoma susitarti su sovietais. Tom visom problemom skirtinga tik viena konferencijos diena.

Faktinai šioji Venecijos konferencija jau seniai buvo suplanuota ūkinėm problemom spresti, kurios yra nemažesnės kaip politinės. Ūkiškai geriausioje padėtyje iš visos septyniukės yra Vakarų Vokietija kuri yra pasirengusi ir kitiems padėti, jei jie patys pradėtų

tvarkytis, kovoti su infliacija ir pan.

Kartu reikalinga bendra energijos politika. Paskutinėje viršūnių konferencijoje Tokio mieste buvo sutarta sumažinti naftos importą, pasižadant vėliau apsispręsti apie importo kvotas po 1985 metų, bet kol kas dėl to mažesni pareigūnai nepadarė jokie progreso.

Nepaisant Irano naftos tiekimo sumažėjimo, šiuo laiku naftos ir jos produktų atsargos Vakaruose yra labai didelės. Normaliai, jei nebūtų OPECO - naftą kontroliuojančių kraštų organizacijos - naftos kainos turėtų kristi. Tačiau savo pereitos savaitės konferencijoje Alžire, OPEC svarstė... kainų pakėlimo klausimą. Pakelti kainas ir sumažinti produkciją - atrodo daugiausiai jiems patiktų. Bet tai nėra labai paprasta. Visos eilės kraštų ekonomijos taip priklauso nuo pajamų už naftą, kad jos gali būti priverstos parduoti ir už mažesnę kainą, jei Vakarai nesivaržytų dėl kiekvienos pasiūlytos statinės, kaip dar neseniai darė. Pramoninių valstybių sutarimas galėtų būti nemažiau svarus argumentas kaip producentų, kurie negali sutarti savo tarpe, monopolis.

Dėl viso to Venecijos viršūnių konferencija gali būti labai svarbi. Jei dabar negalima bus sutarti dėl vieningos veiklos, kas bus, jei sovietai padarys dar vieną žingsnį Persijos įlankos link?

LIETUVIŲ-UKRAINIEČIŲ SANTYKIAI SENIAU IR DABAR

Ukrainiečių žurnalas "Sūčasnistj" (Dabartis) gegužės mėnesio numeryje paskelbė Lietuvos Diplomatinės Tarnybos nario Dr. Alberto Geručio straipsnį apie lietuvių - ukrainiečių santykius laikotarpyje tarp abiejų pasaulinių karų, kai Lietuva buvo atkūrusi nepriklausomą valstybę.

Žurnalas yra leidžiamas Muenchene, Vokietijoje, jau 20 metų ir laikomas vienu iš ukrainiečių žymiausių periodinių leidinių, apie kurį buriasi ukrainiečių vidurinės kartos emigracija, atsiradusi laisvame pasaulyje po antrojo pasaulinio karo.

Straipsnyje, užimančiame 10 žurnalo puslapių, autorius pavaizdavo, kaip nepriklausomos Lietuvos organizacijos (šaulių Sąjunga, Vilniui Vaduoti Sąjunga ir kt.) glaudžiai bendradarbia-

Kovotojai už žmogaus ir tautos teises okup. Lietuvoje Vilniuje prie liaudies teismo rūmų. Iš kairės sėdi: A. Andreika, R. Grigas, J. Volungevičius, K. Subačius. Stovi: K. Matulionis, než. moteris, M. Jurevičius, kun. S. Tamkevičius, L. Sasnauskaitė, G. Rickevičius.

TĖVYNĖS BALSAS TEBŪNIE ŠVYTURYS MUMS VISIEMS VIENINGUMO DVASIOJE DIRBTI IR AUKOTIS LIETUVOS LABUI

Lietuvos atstovo dr. S. A. Bačkio žodis, paskaitas 1980. VI. 8 d. Pasaulio, JAV-bių ir Kanados L. B-nių Politinėje Konferencijoje, Washingtone, D. C.

Šis renginys įvyksta nepaprastu momentu ne tik mums, bet ir bendrai didelės pasaulinės įtampos metu. Visi žinome įvykius ir orientuojamės, kokia yra tarptautinė padėtis bei kokie rūpesčiai slegia JAV-

bes, jos sąjungininkus, Varšuvos Pakto narius, Artimuosius Rytus bei kitus žemynus, kada Sovietų Sąjungos agresingumas pasireiškė jos karinių jėgų 1979. XII. 27 d. įvedimu į Afganistaną. Ta proga Izraelio ministeris pirm. Begin yra pastebėjęs — "Koks bus sekantis kraštas?" — matyt, galvodamas apie tai, kokia bus sekanti sovietų auka...

Svarstant Afganistano įvykius Jungtinių Tautų Pilnatyje 1980. I. 12 d. Costa Ricos ambasadorius pasakė, kad — "Niekas neprisiminė mažų Baltijos valstybių". "Kurios, kaip ir Afganistanas buvo tokių pat draugiškumo sutarčių aukos." Jungtinių Tautų Pilnatis 104 valstybių balsais priėmė 1980. I. 15 d. rezoliuciją, kad "Užsienio kariuomenė nedelstinai būtų išvesta iš Afganistano." Po to, š. m. sausio gale mus pasiekė žinia, kad 1980. I. 17 d. kelios dešimtys lietuvių, latvių ir estų pasiuntė raštą Sovietų Sąjungos Aukšč. Tarybos Prez. pirmininkui, Jungtinių Tautų gen. sekretoriui ir Afganų Tautai, smerkdami sovietų agresiją prieš Afganistaną ir primindami, kad Baltijos valstybės turėjo panašias, kaip Afganistanas, draugiškumo sutartis su Sovietų Sąjunga ir kokios buvo 1940 m. to pasėkos. Jie insistavo, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų kariuomenę iš Afganistano. Sen. Jackson, laikydamas tą iš okupuotų Baltijos kraštų raštą svar-

biu dokumentu — jį paskelbė CONGRESS. RECORD 1980. IV. 1 d., Nr. 54, pusl. S 3369. Ta proga paminėtinis ir filmas "Franklin D. Roosevelt paskutiniai metai", kurį NBC televizijos rodė 1980. V. 15 d. vakarė. Filmo gale Eleonora Roosevelt JAV Prezidentui sako: "Kam apleidote LIETUVĄ, LATVIJĄ ir ESTIJĄ", turėdama galvoje 1945. II. 11 d. Jaltos konferenciją.

Afganistano atvejį ir Irano laikysena JAV diplomatų atžvilgiu parodė, kad Tarptautinių Institucijų rezoliucijos, sprendimai, sutartys, tarptautinė teisė nieko nereiškia Sovietų Sąjungai ir Iranui.

Pagal pasiekiančią mus Lietuvos pagrindžio spaudą eina, kad mūsų tautiečiai Tėvynėje, — kurių laisvės troškimas ir tautinis bei valstybinis sąmoningumas tryška iš toje spaudoje reiškiamų minčių, — gerai padėtį supranta, kada jie sako, jog reikia ruošti "Ilgai, atkakliai kovai už tiesą, laisvę..." (žiūr. L.K.B. Kronika, Nr. 41). Gyvendami Vakarų pasaulyje mes patiriame, kad okupanto priešpaula Lietuvoje stiprinama. Mes padėtį suprantame ir negalime turėti nepagrįstų vilčių, bet vertindami įvykius realiai — žinome, kad gyvename tokiu laiku, kada turime padaryti, kas reikalinga, nesulaukdami norimos paramos iš kitų. Tokiomis aplinkybėmis mes

(Nukelta į 2 psl.)

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kur pasuks Japonija po Ohiros mirties? — Europiečiai ir Izraelio-Arabų byla. — Kubiečiai palaima Pietinei Floridai. — Jurašas Broadwayje.

Japonijos ministerio pirmininko Masayoshi Ohira mirtis atkreipė dėmesį tą iki šiol ištikimą JAV sąjungininką. Sakoma, kad Japoniją valdo trijulė: liberalų demokratinė partija, iki šiol turėjusi daugumą seime; valdininkija ir stambiųjų įmonininkų bendruomenė. Vyriausybė, kuri turi tų trijų sluoksnių pasitikėjimą, paprastai neturi didesnių problemų. Keičiantis pasaulinei situacijai, atsiranda naujų pažiūrų ir tame "Užtekantios Saulės" krašte. Ar jis ir toliau galės likti saugus tik JAV laivyno saugomas, laivyno, kuris dabar gavo naujų uždavinių Indijos vandenynė, nepaisant to, kad po Vietnamo karo JAV karė laivų skaičius Pacifike beveik dvigubai sumažėjo? Be to jame jaučiamas ir visų rūšių specialistų trūkumas. Tokioje situacijoje pradėdama abejoti ir savo, šiuo atveju — japonų, — vado-

vybe. Ohira visai neseniai buvo priverstas atsistatydinti ir paskelbti naujus rinkimus, negavęs savo partijos pasitikėjimo. Tai pirmas toks atsitikimas Japonijos pokario istorijoje. Tiesa, kol kas dar nėra pavojaus, kad Japonija staiga pakeistų savo tradicinę politiką, tačiau birželio 22 dienai paskirti rinkimai gali parodyti naujus ženklus.

★

Ohiros mirties gali turėti įtakos ir į Venecijos viršūnių konferenciją, iš kurios didelių staigmenų nelaukiama ir dėl kitų valstybių vadų rinkiminių rūpesčių. Tuo tarpu jau pereitą savaitę Europos ūkinė bendruomenė, kurią dabar sudaro jau 9 valstybės, buvo susirinkusi savo konferencijai toje pačioje Venecijoje. Šalia savo reikalų čia buvo iškilęs ir europiečių iniciatyvos Izraelio-Arabų byloje klausimas. Mat, europiečiams atrodo, kad JAV pastangos visų pirma sutaisyti Izraelį su Egiptu neprivės prie pagidautinio stabilumo toje pasaulio dalyje. Tiesa, nu-trūkusios Egipto-Izraelio de-rybos dėl autonomijos vaka-riniam Jordano pakraščiu ir Gazos sričiai dabar vėl turėtų būti atnaujintos, ta-čiau nėra daug vilties, kad jos turėtų ir šį kartą pasi-sekimo. Kol kas didžiausia kliūtis buvo Izraelio noras tose jam nepripažintose te-ritorijose įrengti 85 kari-nius naujokynus, kurie esą reikalingi Izraelio saugu-mui. Steigimas tų naujoky-nų derybų metu (jom pra-sidėjus Izraelis turėjo 25 tokius naujokynus, šiuo metu jau 75) negalėjo pa-tikti Egiptui ir nepatinka JAV, kurių naujas Valsty-bės Sekretorius Muskie tai jau du kartus viešai pareiškė. Izraelio vyriausybės ko-alicijoje tačiau yra tiek daug 'jėgos' politikos šali-ninkų, kad ji negali nuo sa-vo naujokynų plano atsisa-kyti. Juo labiau, kad daug kas mano, jog JAV-Sovieti-jos susirėmimas dėl Arti-mjų Rytų tėra laiko klau-simas ir geriau jo laukti pasirošus bet kokiems eventualumams, negu pasi-tikint sutarčių popieriui. Min. pirm. Begin į europie-čių aiškinimą, kad jie jau-čia moralinę pareigą užsto-ti palestiniečius ir reikalau-ti, kad tie būtų įtraukti į derybų procesą, atsikirta, kad europiečiai neturi ko šnekėti apie moralę, nes vo-kiečiams žydus naikinant nė

viena Europos tauta neliko be dėmės.

★

Prieš penkis metus JAV-bėse pasirodė Frank Man-kiewicz ir Kirby Jones kny-ga "With Fidel", kur buvo pasakojami kelių savaitėjų vienagės Kuboje išpūdžiai. Mankiewicz, buv. McGovern rinkiminės kampanijos va-das, o dabar National Pub-lic Radio, gaunančio pašal-pą iš valstybės, prezidentas, tada rašė, kad, nors Kubo-jė yra komunistinė diktatū-ra, tačiau Castro radęs bū-dų savo režimą taip sutvar-kyti, kad jis yra gana švel-nus, ir Kuba, palyginus su kitom lotynų Amerikos val-sybėm, yra 'vieta, kur pa-gaidaujama gyventi'. Kad tokį išpūdį gali susidaryti tik gerai vaišinami trumpa-laikiai svečiai, įrodė pasku-tinis pabėgėlių iš Kubos antplūdis. 120,000 iš ten pa-bėgo ne dėl gero gyvenimo.

Ar tie pabėgėliai sudaro kokią grėsmę JAV-bėm, ypač dabar pašokus bedar-bių skaičiui? Tą klausimą svarstant reikia atsiminti, kad paskutinė pabėgėlių iš Kubos banga 1959-60 m. pietinei Floridai atnešė tik-rą palaimą. Jų dėka Miami virto prekybos su lotynų Amerika centru. Jie atstatė griūvančius miesto kvarta-lus. Dabar, kubiečiai sudaro 36% visų pietinės Floridos gyventojų, kurie palygina-mai gerai įsitaisė, nes jų pajamos siekia 30% visų gyventojų pajamų. Nuo 1959 m. Miami gyventojų bendros pajamos kasmet pašokdavo po vidutiniai 10%. Ir dabar čia mažiau bedarbių negu kituose JAV didmiesčiuose. Tokiu būdu a p g y v endinimas naujos emigrantų bangos, kurios dauguma čia jau turi gim-i-nių, neturėtų sukelti pro-blemų, lygiai taip pat kaip jų išskyrus paskirus atsiti-kimus, nesukėlė 'laivelių žmonės' iš Indokininjos.

★

Pradėjus kalbėti apie ūkiškus reikalus... Vienas iš argumentų už alkoholio maišymą su benzinu yra tas, kad alkoholis galėtų būti vieto gamybos. Praktika tačiau parodė, kad į vadi-namą 'gasohol' daugumoje primaišomas iš Brazilijos importuotas alkoholis, ku-ris yra pigesnis už vietinį! NEWSWEEK praneša, kad prezidentas Carteris Vene-cijoje nori paspausti Euro-pą į Japoniją daugiau pirk-tis JAV anglių savo energi-jos pareikalavimui padeng-ti. Kol kas tačiau, net kai

■ Iš kitos pusės

Dr. Albertas Gerutis, Dirvos birželio 5 d. Nr., rašydamas apie dr. Dovą Zaunių, konstantuoja:

"Negalint pasinaudoti Lietuvos užsienio rei-kalų ministerijos archyvais, šiuo metu neįmano-ma nustatyti, ar Dr. Zaunius dalyvavo ir, teigia-mu atveju, kaip veiksmingai, nepaprastai painiose derybose, kurios tikrai 1924 m. gegužės mėn. pri-vedė prie Klaipėdos konvencijos pasirašymo... V. Sidzikauskas, pats vedęs kartu su B. K. Balučiu derybas su Ambasadorių Konferencijos įgalioti-niais, o paskum su Tautų Sąjungos paskirtąja ko-misija, savo straipsnių serijoje "Dirvoje", pava-dintoje "Diplomatijos paraštėje", nieko nerašo apie Dr. Zauniaus vaidmenį Klaipėdos krašto kon-vencijos sudaryme..."

Tai skamba lyg priekaištas, jei ne pačiam Sidzikaus-kui, tai bent užsienio reikalų ministerijai, nes

"(Zaunius) buvo pats kilęs iš Mažosios Lie-tuvos ir padėtį gerai pažino, jo nuomonė konven-cijos klausimais galėjo būti itin svari."

Iš kitos pusės žiūrint, stengiantis 'nustatyti neįma-nomą', prisimintina, kad Klaipėdos kraštas buvo priskir-tas Lietuvai jau Versalio sutartim, kuria visiems Vokie-tijos kaimynams buvo duota bent po truputį Vokietijos žemių. Santarvininkai buvo tik sulaukę perdavimą Lie-tuvai, nes ta proga norėjo sutaukinti Lietuvą su Lenkija. Ginčijamasi buvo ne tiek dėl pačių Klaipėdos krašto gy-ventojų teisių ir nusistatymo, kiek dėl lenkų noro gauti speciales teises toje teritorijoje. To akivaizdoje anų laikų Lietuvoje buvo kilęs didelis pasipiktinimas ir kai kurie politikai, kaip A. Voldemaras ir V. Krėvė-Mickevičius, siūlė ieškoti daugiau bendros kalbos su Rusija ir Vokie-tija, negu lenkų įtakon pasidavusiais Vakarų santarvi-ninkais, kas labai tiko lenkų propagandai. Dėl viso to Kauno vyriausybei galėjo atrodyti, kad iš Vokietijoje li-kusios Mažosios Lietuvos dalies kilusiam dr. Zauniui tik-tų daugiau 'neutralūs' postai, jau nekalbant apie asme-niškas ypatybes.

vm

Tėvynės balsas...

(Atkelta iš 1 psl.)

visi TURIME VEIKLOJE JUNGTI, PRISIMINDAMI SENĄ KARTOJAMĄ MIN-TĮ, KAD POLITIKA YRA MENAS ŽMONES Į DAR-BĄ ĮTRAUKTI, BET NE JUOS IŠSKIRTI, IZOLIUO-TI.

Lietuvos Diplomatinė Tarnyba reiškia dėkingumą visiems už rodomą jai pa-lankumą, atodairą bei jos šiandieninės būklės supra-timą. Jos vardu nuoširdžiai šią Konferenciją sveikinu. Linkiu, kad Pasaulio L.B-nė sėkmingai gintų žmogaus teisių reikalą Lietuvoje bei Lietuvį laisvės troškimus. Visados, įvairiais galimais būdais, žygiais — mums tenka laužti tylą apie mus ir pabrėžti, kad dabartinė Lietuvos bei jos kaimynių tautų padėtis yra karinė svetima okupacija, ginklu ir smurtu palaikoma. JAV 1940. VII. 23 d. pareiškimu yra pasmerkusi Sovietų Sąjungos veiksmą okupuojant Baltijos valstybes. Mes dėkingi esame JAV, kad jos nepripažįsta prievartinės, nelegalios Baltijos valsty-bių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Lietuvos Diplo-matinės Tarnybos egzista-vimas yra Lietuvos valsty-bingumo pabrėžimas ir sim-bolis.

Tėvynės balsas tebūnie švyturys mums visiems vie-ningumo dvasioje dirbti ir aukotis Lietuvos labui.

kuriose JAV vietose buvo galima pigiau išsiversti su... importuotom anglim.

★

New York Times prane-sė, kad Jonas Jurašas yra pakviesta režisuoti į Broad-way'ų sovietų rašytojo Ni-kolai Erdman kodemiją 'Sa-vižudybė'. Jurašas ją jau režisavo Trinity Square Re-pertory Theatre Providence, R. I. Pakvietimas į Broad-way'ų, kuris duoda toną vi-sam Amerikos teatriniam gyvenimui, yra didelis Ju-rašo laimėjimas.

Jurašas aiškino N. Y. Times'ui, kad Erdmanas sa-vo vaidinimą parašė 1926 ar 1927 metais. Jį statyti Maskvoje varžėse tuo laiku garsiausi režisoriai Stanis-lavskis, Meierholdas ir Vachtanov. Meierholdas lai-mėjo, tačiau po generalinės repeticijos valdžia uždrau-

dė komediją rodyti. Erdma-nas net buvo pasodintas į kalėjimą, kurį pergyveno, bet teatrui po to jau nieko neberašė. Vaidinimas suka-si apie paradoksą: savižū-dybę, bet pagrindinė tema yra noras gyventi. Jis pa-remtas Rusijos realybe, bet suprantamas ir kitur. Svarbiausia rolė iš 18 tu-rės britų aktorius Darek Jacobi, kuris Amerikoje pa-garsėjo per Public Televi-ziją rodytam "I, Claudius" filme. Pastatymas kaštuos apie 800 tūkstančių dolerių. Premjera bus spalio mėn.

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MOLD DESIGNERS and MOLD MAKERS To work and live in sunny Fla. First class thermostat & thermoplastic experience. Steady employment and many benefits. Non automotive. Apply call or write to KEMPA INDUSTRIES INC. 201 Southeast Clearmont St. Palm Bay, Fla. 32905 305-727-8444 (22-25)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600 737-8601
9837 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILL. 60642
Tel. 422-2000

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$13.00. Single copy 20 cents.Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro nu-
merio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Ne-
spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skel-
bimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LIETUVOS TRAGEDIJA ŠAUKIA MUS VEIKLON

Birželio mėnesį mes su skaudančiomis širdimis mi-
nime dvi didžiąsias mūsų tautos tragedijas: brangiosios
mūsų tėvų žemės okupaciją 1940 m. ir pradžią Lietuvos
žmonių žiauriųjų masinių trėmimų 1941 metais.Jau 40 metų kai Lietuva tapo Maskvos imperializmo
ir kolonializmo auka, kai iš mūsų žmonių buvo išplėsta
kultūrinė ir politinė laisvė, kai mūsų broliai žiauriai iš-
naudojami ir atkakliai rusinami.Okupantas bando pasaulį apgaudinėti, kad Lietuva
pati savo noru įsijungė į Maskvos imperiją, bet tam ir
pati Maskva netiki. Jei tikėtumėte, tai nelaikytumėte Lietuvoje
tik okupacinės kariuomenės ir enkavedistų pulkų.Padvigubinkime savo pastangas, siekdami pavergtai
tėvynei laisvės. Tai įpareigojimas mums paliktas sava-
norių, tai testamentas partizanų, kurių išlietas kraujas
tesujungia bendroms laisvinimo pastangoms. Lietuvis
negali pavargti siekdamas laisvės savo tėvų žemei. Pa-
vergtieji broliai laukia, kad jų laisvės šauksmas būtų
perduodamas visam pasauliui.Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, atrem-
tas į tėvynės žmonių mandatą ir įgaliojimą nepalaujami
mai vykdo ir vykdytų Lietuvos laisvės kovos pareigą. Tai
globalinis veiksnys, nežinas nuolaidų kovoje su komunis-
tiniu okupantu.Amerikos Lietuvių Taryba, jau keturis dešimtmečius
apjungusi Amerikos lietuvių visuomenę, telkia kovon už
mūsų tautos ir valstybės laisvę ir remia Vyriausią Lie-
tuvos Išlaisvinimo Komitetą. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo
Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba jungtinėmis jė-
gomis visais galimais būdais veda neatlaidžią kovą prieš
okupantą. Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis JAV
ir kitos vakarų valstybės nepripažįsta Lietuvos įjungimo
į Sovietų Sąjungą. Bendromis pastangomis pasiekta pa-
skutinioji Kongreso rezoliucija mus stiprina, matant kaip
galingiausias pasaulio valstybės Kongresas remia mūsų
laisvės siekius ir kovą prieš okupantą.Mūsų tarpe negali šiandieną būti nei pesimizmo, nei
defetizmo, o turi vyrauti didingos kovos dvasia, nepa-
laužiamas ryžtas, neatlaidus nusistatymas išlaisvinti
Lietuvą.Maskva net ir liūdniausią okupacijos sukaktį nori pa-
versti džiaugsmo švente, suvartydama pavergtųjų minias
garbinti mūsų tautos engėjus.Susilaikykime nuo šiomet rengiamų kelionių į pa-
vergtą Lietuvą. Po naujos Maskvos agresijos prieš af-
ganų tautą, mes negalim elgtis lyg nieko nepaprasto ne-
būtų įvykę, nes tai liečia ir mūsų laisvės bylą.Lietuvis nepavargs kovoje už Lietuvos laisvę. Šis
šūkis tebūna Lietuvos laisvės kovos kelrodis.Dr. Kazys Bobelis
Išlaisvinimo Komiteto
Vyriausio Lietuvos
PirmininkasDr. Kazys Šidlauskas
Amerikos Lietuvių Tarybos
Pirmininkas

Lietuvių - ukrainiečių santykiai...

(Atkelta iš 1 psl.)

je. Autorius taip pat Švei-
rijoje buvo susitikęs su plk.
E. Konovalecu.Dar viena įdomi smulk-
mena: Autorius straipsnyje
pamini Dr. Dovą Zaunių, už-
sienių reikalų ministrą, su-
sitikęs Ženevoje su pulk.
E. Konovalecu. Apie šį su-
sitikimą tada kažkaip suži-nojo lenkai, greičiausia per
viešbučio tarnus, tarnavu-
sius lenkų žvalgybai. Lenkų
spauda iš susitikimo padarė
didelę sensaciją, apkaltindama
Lietuvos valstybės vyrą
bendradarbiavimu su 'uk-
rainiečių teroristų vadu'.Savo straipsnyje Dr. Ge-
rutis pastebi, kad anų laikų
lietuvių-ukrainiečių bendra-Bronio Railos šimto prakalbų į Lietuvą rinkinys
"VAIVOS RYKŠTĖ", vėliausias VILTIES draugijos lei-
dinys, jau pakeliui pas skaitytojus. Čia pateikiame dar
vieną ištrauką iš šios knygos apie tai, kas Lietuvos ir
užsienio lietuviams kelia rimtą rūpestį dėl tolimesnio
mūsų tautos likimo.Zinoma, kiekvienoje siste-
moje, net blogiausioje ar ab-
surdžiausioje, turi būti tam
tikra logika.Sovietinės sistemos garbė ir
saugumas, pavyzdžiui, politi-
kos ir ekonomikos požiūriais
reikalauja kiek galint tamsiau
juodinti ir menkinti nepriklaus-
omos Lietuvos gyvenimą. Tu-
ri juk būti kontrastai!Bet to per mažą. Toks pat
juodinimas, baisėjimasis ir net
pasipiktinimas stengiamasi iš-
šaukti, nuolat malant ir per-
malant mūsų laisvosios praei-
ties laikotarpio kultūrinį, dvasi-
nį, moralinį gyvenimą.Savaime aišku, praeities pu-
vėsiam, niekšybėm, skriaudom,
terorui ir skurdui prie-
šais pastatomas, it saulėtas švy-
turyt, it plieno šydas, dabar-
tinis 'pažengusio socializmo'
triumfas. Turtingas, laimingas,
šviesus, humaniškas, kas-
kart labyn klestintis Stalino
saulės - atsiprašau! - Lenino
saulės atokaitoje.O, kaip būtų gera visiems,
kad taip būtų!Ir todėl, kad būtų patiki-
miau, jau per tris dešimtme-
čius su viršum kompartija su
savo trubadūrais dieną naktį,
lyjant ar sningant, visokiom
priemonėm guodžia tarybinį
pavaldinį primindama ir iti-
kinėdama, kaip buvo bloga ir
tamsu anais buržuazinės de-
mokratijos ir fašizmo laikais.Rungtyniauja šioje misijoje
ir literatai. Stai žinomas tary-
binės literatūros mokslininkas
J. Lankutis, šiltai vaizduoda-
mas taip pat žinomo tarybinio
dramaturgo Juozo Grušo gy-
venimą ir kūrybą, ėmė ir įter-
pė valdiškų idėjų.Girdi, nepriklausomybės
laikais '... patį didžiausią ne-
rimą kėlė buržuazinio de-
mokratizmo išsigimimas, korup-
cija ir karjerizmas, valdančių-
jų grupuočių spekuliacijos
tautininiais idealais, atstojanti
socialinė nelygybė ir klasių
kova, konformizmas, asmeny-
bės moralinė erozija ir kiti ne-
gatyviniai reiškiniai. I šiasdarbiavimas vyriausiai bu-
vo nukreiptas prieš Lenkiją,
kuri laikė savo rankose sostinę
Vilnių. Po antrojo pasa-
ulinio karo būklė iš pa-
grindų pasikeitė. Šiandien
visos nerusiškos tautos turi
suburti savo jėgas prieš so-
vietinį imperializmą ir vie-
ningai kovoti prarastajai
laisvei atgauti.Šią progą galima pastebė-
ti, kad gegužės mėn. Švei-
carijoje lankėsi žinomas uk-
rainiečių disidentas gen.
Grigorenko. Berne su juo
kalbėjosi dr. A. Gerutis.
Tiek generolas, tiek jo žmo-
na pasakojo, jog, būdami
Sovietijoje, jie palaikė arti-
mą ryšį su lietuviais, kovo-
jančiais už žmogaus teises
ir savo tautos laisvę.problemas ypač ėmė gilintis
jauni pažangiosios krypties ra-
šytojai, kurių romanai ir apy-
sakos ne vienu atveju virto ryš-
kias buržuazinės santvarkos
kaltinimo dokumentais' ('Per-
galė', Nr. 11, 1976).Kiek daug būta Lietuvoj
tokių 'negatyvių reiškinų'! Ir
kiek daug reikėjo stiprių tarp-
tautinių žodžių jiems aptarti!
Korupcija, karjerizmas, ero-
zija, buržuazinis demokratiz-
mas, konformizmas, spekulia-
vimas... Pridėta šiek tiek ir
lietuviškų dėl įvairumo. Išsi-
gimimas, nelygybė, kova (aiš-
ku, klasių kova), pažangiosios
krypties rašytojai, kaltinimai
...Tai vis šūviai į anuos tam-
siuosius laikus. Atrodytų, lyg
į kažkokius mūsų priešmin-
dauginius Viduramžius.Ar tuo tiki mūsų tautiečiai?
Ar tiki tuo ir tie, kurie taip ra-
šo? ...Be abejo, anais 'buržuazi-
niais laikais' vien rojus ir sau-
lėtų dienų tikriausiai nebūda-
vo. Manėčiau, kad ir šaldavo
ir lydavo, ir pilvą suskaudavo
ir karo komendantai skriaus-
davo pogrindžio maištininkus,
ir cenzoriai braukydavo pa-
žangiosios literatūros ekstre-
mistų šėdėvus.Taigi būta apščiai ydų ir
negatyvinių reiškinų. Ir vis
dėlto valdžia ne visiškai už-
čiaudavo burnas rašytojam
apie tai prasitarti. Cvirka,
Nėris, Simkus, Korsakas, Ven-
clova gi nepuvo ir nesupuvo
kalėjimuose. Kai kurie į Pary-
žių važiuodavo atostogų, kiti
net valdžios pašalpų gaudavo.
Pagaliau ir Juozas Baltušis gi
ne vien druską valgė, ne vien
karves ganė. Turint tokią keis-
tą valdžią ir keistus rašytojus -
kaip neaštrės socialinė nely-
gybė? ...Bet Viešpatie, kaip greitai
kartojasi viskas! Temos, siu-
žetai, motyvai, kas anuomet
buvo - vėl grįžta, vėl tie patys
akordai skamba, kone pažo-
džiui. Ką sakau, grįžta? Juk
jie niekad nebuvo ir pradingę.Tad vėliausioje tarybinėje
literatūroje atsikasa tie patys
vaizdai ir piešiniai. Tie patys
ir priekaištai - tik jau naujo-
sios santvarkos 'apkaltinimo
dokumentai'.Ir kaltina ne anie seniai,
tautinių idealų spekuliantai,
bet dabartinės pažangiausios
krypties jaunieji ir dar nenu-
senę rašytojai.Neprasimanau. Protarpiais
paskaitau jų romanus ir dra-
mas. Ir pagal J. Lankutį, tai
bus jau komunistinės santvar-
kos ir jos išauginto žmogaus
kaltinimo dokumentai ...Tokios dokumentacijos da-
bar net per daug ir ne per mi-
nutę išdėstomos. Nepaisant ke-
liaropos cenzūros žirklių ir ne-
sant sąlygų atvirai pasireikšti
aštresnei sovietinio gyvenimo
kritikai, jau nekalbant apie
teisę kritikuoti pačius santvar-
kos pagrindus, kaltinamoji do-
kumentacija kaupiasi kitais
keliais ir pavidalais.Paminėsiu, pavyzdžiui, jau
no rašytojo Leonido Jacinevi-
čiaus dviejų dalių pjesę savo-
tišku vardu - 'N. kilometre'
... Pusėtinai šurpiai čia vaiz-
duojama, kaip lietuviškas so-
vietinis jaunimas prieina liep-
to galą. Ir liūdna gala, kada
jam, tarant dramaturgo žo-
džiais, nepavyksta 'sustabdyti
moralinio smukimo' ir 'iššiau-
ti iš beprasmybės'.Moralinis smukimas, be-
prasmybė - kas per žodžiai,
kas per reiškiniai? Ir iš kokios
jie gdynės? Juk taip turėjo
būti seniau, kadaise - bet ne
dabar, kai viskas kyla, klesti,
kai gyventi gražu ir prasmin-
ga.Matyt, nebegalima dalykų
paslėpti, nei užlakuoti. To pa-
ties santėmio varso jau ne kar-
tą matyti ir tokių užsigrūdi-
nusių tarybinės literatūros par-
tinių politrukų romanuose,
kaip M. Sluckio ar A. Bieliaus-
ko. Jiem, be abejo, kaip pati-
kimiems sovietiniam rusofilam
daugiau leidžiama, ir Glavli-
tas ar redakcijų cenzoriai su
jais daugiau skaitosi.Idomu, kad ir vėliausiame
Lenino premijos laureato Jono
Avyžiaus romane 'Chameleo-
no spalvos' tos pačios spalvos
blykstelį dar ryškiau.Cia atsiskleidžia beveik gas
dinanti panorama ne kokių 'na-
cinalistinių banditų', ne bur-
žuazijos pūvenų, ne buočių so-
dybų tuštėjimų. Cia prabyla
dabartis pačiame Vilniuje, po
nosim - naujų tarybinų Lie-
tuvos menininkų šeimų irimo
ir išsigimimo, jų blaškymos, jų
meninės prostitucijos, jų gyve-
nimo beprasmybės paveikslai.
tarant tais pačiais Lankučio
žodžiais - baugūs moralinės
erozijos vaizdai.Ir ne vien jie. Romano pus-
lapiuose įkandinė seką sovieti-
nių biurokratų karjerizmo ir
korupcijos scenos, žmogų pū-
dinantis alkoholizmas, meno
politrukų bukas ideologinis
siautėjimas, kūrybinės laisvės
dusininimas, gal šis tas ir iš pa-
čio Avyžiaus literatūrinės auto-
biografijos - patyrimų, kaip
anksčiau cenzoriai ilgai maito-
jo jo romaną 'Kaimas kryžke-
lėje'.Niekio džiaugsmingo. Salia
moralinės 'gerovės' drauge ly-
giuojasi dar visai primityvios
'ekonominės gerovės' pasiek-
imų vaizdai, kai Vilniuje lietu-
vių šeimos metų metais negali
gauti padoresnio buto.Tikrai, tikrai - čia atsiveria
kitas pasaulis, naujų chamele-
ono spalvų, tarybinis. Gal
būtų dar pusė bėdos, jei jis
būtų tas pats, kaip kadaise.
Ne, jis dvigubai tas pats!Kitas kas, o ne Avyžius, to-
kio romano nebūtų galėjęs ra-
šyti. Jokia sovietinė spauštuvė
nebūtų spausdinusi. Bet čia
rašė Lenino premijos laurea-
tas, ir cenzoriam pasidaro be
galo nepatogu. Komiškiausia
tai su recenzentais: jie minėjo
tik tam tikrus veikalo 'trūku-
mus', bet en bloc pasmerkti
neišdriso, todėl plakė putas ir
muistėsi. O autorius?Kai jame pabunda sąžinė,
kai jis pajunta kitaip nebe-
galis, rašytojas tuomet norom ne-
norom atskleidžia gyvenimo ir
savo dvasios tikrovę.

(Nukelta į 4 psl.)

Australijos lietuviai

Antanas Laukaitis

ATVYKSTA SIMAS KUDIRKA

Birželio 13 dieną, pirmą kartą Australiją aplankys mūsų žinomas pasaulio lietuvis Simas Kudirka. Jo apsilankymui, visos didžiosios Australijos lietuvių bendruomenės, ruošiasi gana smarkiai ir tikimasi jį plačiai pristatyti ne tik lietuvių, bet ir australų žmonėms. Jis aplankys kone visus Australijos lietuvių, plačiai nušviesdamas savo garsųjį pabėgimą ir papasakodamas apie gyvenimą anapus, Atvykus į Sydneį, jis čia bus tik pora valandų, po to išskrendant į Adelaidę. Aerodrome numatoma suruošti plati spaudos konferencija, kadangi S. Kudirkos yra jau gerai žinomas ir australų tarpe, po to kai visuose miestuose buvo rodoma jo pabėgimo filmas "The defection of Simas Kudirka", susilaukusi vėliau labai gražių komentarų spaudoje.

Praeitą savaitę didysis Sydnejaus rytinis dienraštis "Daily Telegraph" įsidėjo platų straipsnį, pavadinimu "He'll tell what life is really like in Russia", kvies-

damas Australijos sportininkus, norinčius taip važiuoti į olimpiadą, atvykti, pamatyti ir pasiklausti Simo Kudirkos gyvenimo ir pabėgimo istorijos, o taip pat tikro, be pagražinimų, gyvenimo Sovietų Sąjungoje.

Australijos lietuviai sveikina Simą ir jo žmoną, atsilankant į Australiją ir tikinti, kad jų viešnagė bus sėkminga ir gerai pasisekusi.

LIETUVIS — SUKILIMO VADOVAS

Prieš keletą savaičių, ypač Pietryčių Azijoje ir Australijoje, plačiai nuskamgėjo, Australijos kaimynystėje esančio New Hebrides salyno, paskiros Espiritu Santo salos sukilimas. Ši sala paskutiniuosius 74 metus buvo valdoma sutartinai prancūzų ir anglų, kaip ir pats didesnis New Hebrides salynas. Šis salynas birželio 31 dieną gaus savo nepriklausomybę, tačiau Santo sala taps nepriklausoma nuo prancūzų ir anglų, bet ne nuo New Hebrides. Prieš dešimt dienų, 25,000 šios salos gyventojų, vadovaujami buvusio buldozerio vairuotojo J. Stevens, apsiginklavę senoviškais ginklais ir lankais su strėlėmis, paskelbė revoliuciją ir visą salos valdžią paėmė į savo rankas ir nenori turėti jokių reikalų nei su anglais, nei su prancūzais.

Visos šios revoliucijos pats didysis rėmėjas yra Amerikoje esanti "Phonex Foundation" organizacija, kuri yra labai kietų dešiniųjų pažiūrų ir kuri prieš keletą metų bandė Bahamas ir Pacifike sukurti jokių mokesčių (tax) neturinčią gyvenimo sistemą ir į Santo salą yra investavę milijonus dolerių. Sydnejaus dienraščio "Sydney Morning Herald" korespondentas surado Amerikoje, Carson City, Nevada, šios visos didžiosios organizacijos pirmininką Mark Oliver ir su juo turėjo platų pasikalbėjimą. Vienas iš pirmųjų dalykų, kad šis milijonierius pasakė ir vėliau pa-

Mums rašo

KAIP AŠ LAIMEJAU PULITZERIO PREMIJĄ

1979 m. kovo 29 d. įvykusiame liet. simf. muzikos koncerte, Chicagos simf. orkestras pagrojo ir mano 4tą simfoniją. 1980 m. vasario 4 d. laiškų minėto orkestro ryšininke (public relations) man pranešė, kad Chicagos simf. orkestras mano 4-tą simfoniją nominavo Pulitzerio premijai, ir prašė iki kovo 1 d. 1980 m. atsiųsti biogr. žinias, simfonijos partitūrą ir jos įgrojimą (tape), kurios aš neturėjau ir neturiu oficialiai įgrotos. Žinojau, kad juosta (tape) sprendėjų komisijai yra svarbiausias dalykas, nes orkestrinę muziką geriausia galima pažinti ją išgirdus, o dar geriau — sekant partitūrą ir klausant. Tuojau, bičiulių padedamas, ėmiau ieškoti orkestro simfonijos įgrojimui. Paašikėjo, kad tam reikalui reiktų 10-15 tūkst. dol. Parašiau prašymą Lietuvių Fondui. Jei tas liestų tik Pulitzerio premiją, būčiau neprašęs nė vieno dol. Fondui siūliau iš tos pačios juostos padaryti patefono plokštelę ir ją, tarp kitko, išsiuntinėti rimtosios muzikos radijo stotims. Tokios plokštelės mes vis dar neturim. Džiaugiamės, kad kai kurios radijo stotys kai kada pagroja K. V. Banaičio operą "Jūratė ir Kastytis". Turėtumėm daugiau įreikorduotų operų, pagrotų ir tas. Iš Lietuvių Fondo iki šiai dienai jokios žinios. Manau, kad Pulitzerio premijos sprendėjai, ne-

sikalbėjime kelis kartus paminėjo, kad jis yra gimęs Lietuvoje, dabar yra Amerikos pilietis ir jis nori šioje saloje padaryti "rojų ant žemės", ypač, kai girdisi, kad dėl savo strateginio buvimo ją nori rusai padaryti savo jūrų laivyno baze. Iki šiol dar nei anglai, nei prancūzai nėra nusprendę ar reikia pasiųsti karines pajėgas prieš šiuos ietimis ir strėlėmis, bei senoviškais ginklais ginkluotus salos gyventojus, kuriuos remia ir iš Amerikos vadovauja lietuviai.

turėdami svarbiausio dalyko — juostos, mano simfonijos net nesvarstė.

Lietuvių Fondo pirm. dr. A. Razma mums rodė pavyzdžiu žydų veržlumą ir sumanumą remiant ir paguojant savo menininkus (Draugas, kovo 1 d. 1980). Gražiai, galima sakyti, žydiškai kalbėjo, bet padarė... lietuviškai. Atrodo, kad lietuvių skilviai nevirškina rimtos muzikos. (Kas sakė, kad tautybė nėra biologinis reiškinys?).

J. Gaidelis
Holbrook, Mass.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

3-11 & 11-7 Shift
with geriatric experience. Excellent starting salary. Differential for evening & night shift. Also
ADMISSION CLERK
Salary commensurate with experience and ability. Liberal Personnel Policies & fringe benefits. Apply call or send resume to Administrator
TRINITY LAKES INC.
101 TRINITY LAKE DRIVE
SUN CITY CENTER, FLA
813-634-3347
(24-28)

NO RECESSION HERE

To meet our current needs and complete our expansion program, we are hiring experienced Forklift Mechanic. Good pay with full corporate benefits. For full information: write or call
FORD WATERS, Jr.
W & W CLARK LIFT INC.
P. O. BOX 3433
BATON ROUGE, LA 70821
504-293-5700
(24-30)

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Bronys Raila...

(Atkelta iš 3 psl.)

Ir tada mum visiem kyla didelis nerimas. Jau ne dėl kurios buržuazinės demokratijos išsigimimo, ne dėl smetoninių laikų karjerizmo ir korupcijos, ne dėl 'spekuliacinio tautinių idealais'. Nerimas kyla dėl žmogaus kokybės iš viso. Juk 'klasių kovos' nebėr - ji gi laimėta. Priešas parbloktas, ir kompartija liepia žinoti kad nebeprisikels. Anie 'negatyvūs reiškiniai' dingę ar bent turėjo būti pašalinti. Viskas turėjo būti pataisyta ir pakeista.

Tad nerimas kyla naujas, tarybinis, dabartinis, kuris čia pat, kuris jau permerkia mūsų šio laikinio moralinę ir socialinę struktūrą.

Nerimas kyla dėl lietuviškojo žmogaus kokybės iš viso.

Juk 'klasių kovos' nebėr - ji gi laimėta. Priešas parbloktas, ir kompartija liepia žinoti kad nebeprisikels. Anie 'negatyvūs reiškiniai' dingę ar bent turėjo būti pašalinti. Viskas turėjo būti pataisyta ir pakeista!

Tad nerimas kyla naujas, tarybinis, dabartinis, kuris čia pat, kuris jau permerkia mūsų šio laikinio moralinę ir socialinę struktūrą.

Nerimas kyla dėl lietuviškojo žmogaus likimo naujojoje sistemoje, jam nedavusioje nei gerovės, nei civilizuoto individo teisių, nei dorovingos aplinkos, nei šeimų šilumos.

Viso to dabar turbūt labiau stinga, negu anais klasių kovos laikais. Anais buržuaziais ir, kaip neabejotina, laisvesniais, todėl ir laimingesniais laikais...

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitos įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

A.A. Romualdas Giedraitis – rašytojas Romualdas Spalis

(2)

PER
KETURIASDEŠIMT METŲ
LITERATŪRINIAME
DARBE

Kaip matėme, Romualdo gyvenimo kelias nebuvo lengvas. Panašus į daugelio kitų, jo pažįstamų ir nepažįstamų jo studijų draugų ar jo amžiaus žmonių. Ne vienas jų bandė prasimušti literatūriniam gyvenime, ir tik retai kuriam tatau pavyko. Romualdui padėjo kietas darbas ir nelengva jaunystė, užgrūdinusi savarankiškam gyvenimui. Jo pirmasis bandymas pasiekė viešumą prieš daugiau nei keturiasdešimt metų. Tai buvo 1939 metais Lietuvos Aidede atspausdinta jo pirmoji novelė. Po jos sekė kitos ten pat, Akademike ir Jaunojoje Kartoje, o išeivijoje – Lietuvių Zodyje, Britanijos Lietuvoje, Europos Lietuvoje, Dirvoje, Laisvojoje Lietuvoje, Drauge, Aiduose, Naujoje Viltijoje, Varpe ir kt. Be grožinės literatūros dalių, kurių dalis buvo atrinkta ir viešumai paskelbta atskirais rinkiniais, Romualdas rašinėjo straipsnius, blaiviai ir aiškiai pasisakydamas mūsų kultūriniais rūpesčiais, recenzuodamas išėjusias knygas. Tais atskirais leidiniais buvo jo novelių rinkiniai – Didžiojo Atgailos ir Angelai ir Nuodėmės, o taip pat du feljtonų – Trylikla Nelaimių ir Tarp Dangaus ir Žemės. Knygas mėgstantieji jas greit išpirko.

Betgi didžiausias Romualdo užsimojimas buvo literatūriškai pavaizduoti tai, kas jo kartos žmonių išgyventa, pradedant nerūpestinga jaunyste baigiant artėjančių gyvenimo saulėlydžių tiek pavergtoje tē-

vynėje, tiek išeivijoje, daugiausiai įsikūrus Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ir tai buvo didelis užsimojimas, pareikalavęs ne tik milžiniško studijinio atsidėjimo bei įtempo techninio darbo, bet ir didelio talento, nepaprasto pastabumo, mokėjimo atjausti bei suprasti žmogaus sielos išgyvenimus įvairiausiose aplinkybėse. Visa tai buvo įaugę Romualdo sieloje. Ir užtat, prieš iškeliudamas amžiną, jis mums ir būsimoms kartoms paliko išbaigtą septynių tomų vienos kartos istorijos ciklą: 1. Gatvės berniuko nuotyčiai, 2. Ant ribos, 3. Alma Mater, 4. Rezistencija, 5. Mergaitė iš geto, 6. Sirdis iš granito ir 7. Aukštinio saulėlydžio gundymai. Savo apimtimi ir literatūrinio apipavidalinimo mes tokio kūrinio neturėjome ir jo autorius, per visą savo amžių grumdamasis su laiko stoka, pasistatė paminklą, kurio ir viską negailestingai užmarštin gramzdindamas laikas neįstengs sunaikinti.

TOKS BUVO A.A. ROMUALDAS

Visi, kuriems tik teko a.a. Romualdą gyvenime asmeniškai pažinti, ar tik atsitiktinai pabendrauti, ar pagaliau ilgesnį laiką susirašinėti, negalėdavo nepastebėti jo asmenybės iškilumo. Jis nemėgo tuščių kalbų ir vengdavo laika gaišinančių draugysčių, bet užtat visur, kur tik iškildavo reikalas mūsų tautiniams bei kultūriniais interesams pasitarnauti, jis kviečiamas niekad neatsisakydavo savo petį talkon priremti – ar tatau būdavo studijų savaitės, ar li-

teratūros vakarai, ar šiaip jau kuris šiauresnio masto renginys.

Iš prigimties paveldėjęs kuklumą, jis nemėgo didžiutis, buvo nepaprastai tolerantiškas kitai nuomonei, tačiau nenulaidus, kur jo gilūs įsitikinimai būdavo kartais pažeidžiami. Mėgo objektyviai savo kūrinių kritiką, tačiau tiesiai ir aiškiai atremdavo nepagrįstus priekabių dėl priekabių. pvz., kada vienas recenzentas bandė vienoje jo ciklo knygų išžiūrėti per didelę dozę publicistikos, jis man viename laišku dėstė: 'Priekaištauja, kad yra publicistikos. Pamiršta jis kad istorinį veiklą rašiau ne dabartinei kartai. Taigi to laiko galvosena turėjo būti įkalta.'

Susitikęs su nauju žmogumi, greitai iš keletos sakinių susidarydavo gana tikslia nuomone apie jo charakterį. Labai dažnai tas pirmasis susitikimas baigdavosi ilgesne ir gilesne bičiulyste. Todėl netenka stebėtis, kad jis visame pasaulyje turėjo labai daug draugų ir gerbėjų, tiek asmeniškai sutiktų, tiek jo kūrybos pritrauktų. Vedė labai platų susirašinėjimą, sielodamasis dėl mūsų išeivijos gyvenime pasireiškiančių nesklaidumų bei negerovių.

Jis buvo ir Halifaxo anglių rašytojų draugijos respektuojamas narys, ypatingai dėl to, kad – laisvai vartodamas anglių, vokiečių, rusų ir lenkų kalbas – gyvai sekė svetimųjų kraštų naujosios literatūros raidą, kartu pažindamas klasikinę literatūrą iš pirmųjų šaltinių. Tuo savo pranašumu nesisididžiudamas, kartu nesigirino ir savo nuosavo bibliotekos didumu. Jam tik būdavo nesuprantamai keista, kada kai kurie individai savo išmintį grįsdavo ne tiek kūrinių pažinimu ir į juos įsigiliniu, kiek švaistydami paskiromis frazėmis, ištrauktomis iš enciklopedinių žodynų.

Romualdas mėgdavo keliauti ir labai jautriai išgyvendavo gamtos grožį. Kartu su savo žmona Angele keliaudamas, yra aplankęs Vokietiją, Šveicariją, Austriją, Italiją, Ispaniją Graikiją, Turkiją, Egiptą, Šiaurės ašigali ir kt. Iš kiekvienos kelionės grįždavo kupinas naujų išpūdžių, kuriuos arba reportažais paskelbdavo periodikoje, arba panaudodavo savo kūryboje. Kiekvienoje kelionėje vis šio to išmokdavo. Taip pav. prieš keletą metų jis buvo laimėjęs Dirvos novelės konkurso premiją, kurios atsiimti atvyko Chicagon vienas pats (tai buvo jo gyvenime vienintelė užjūrio kelionė be lydinčios žmonos). Iš tikro – tai buvo jo studijinė kelionė, ruošiantis paskutinei ciklo daliai. Apie ją laišku šiaip prasiitarė: 'Ta 16 dienų Chicagoje tinkamai praleidau. Važinėjau pla-

A. A. Rašytojas Romualdas Giedraitis-Spalis

čiai atidaręs akis ir ausis. Ap-lankiau visą eilę pažįstamų. Vieni rūmai, kiti... Viename pajėgiau gyventi, bet mano siela sirgtų. Kitame – jau po mėnesio išeičiau iš proto, be perdėjimo. O jame gyveno ir tebegyvena geras vyras. Bu- vęs gimnazijos sekretorius. Daug man padėjo viena 'wel- fare officer', su kuria ilgiau negu pusę dienos važinėjau po negrų kvartalą. Žodžiu, mė- ginau nieko nepraleisti, stebė- jau ir klausiausi.'

NEPASAKYTA – NEPARASYTA

Romualdas Spalis mirė pa- čiaime savo talento žibėjime ir kūrybiniame įsibėgėjime. Baigęs spaudai parengtus rank- raščius, jis dažname savo lai- ške prisiminė apie ateities užsi- mojimus, kartu apgailestau- damas, jog daugelis gražių užmojų liks neįgyvendinta: 'Tvarkau noveles, tuo tarpu mintis lekia šuoliais. Pinasi mintis apie naują romaną, ku- ris pareikalautų daug studijų metų. Kratausi to darbo, juk

senstu su kiekviena valanda, esu tikras, kad vėlu pradėti tą temą. Galėčiau pasukti, kur be pastangų lėktų sakiniai, juk ir humoristinis romanas būtų ne pro šalį. Bet negaliu užšlopinti pagundos, savaime gimsta charakteriai, intriga, nauji žmonės. Ak, vargas: protas, logika tave vienaip moko, kažkas viduje kitaip kursto.' Taip kankinosi a.a. Romualdas prieš metus – nė nenujausdamas, kad jis pats pamažu artėja prie ribos, ties kuria sustoja laikas plaukęs ir pulsavimas širdies.

Nors liko daug kas nepasa- kyta-neparašyta ir su a.a. Ro- mualdu nuėjo į nežinią, betgi tai, ką jis savo kūrybos žydė- jime mums pateikė – mūsų tau- tos kančių ir grožinės literatū- ros istorijoje neišblėstančiomis raidėmis žerės amžinai.

Wanted Experienced DIESEL MECHANIC

General Truck-Lease Inc. needs diesel truck mechanic in Washington, Pa. Take care of small fleet of tractors & trailers. 1 man shop. Good pay, benefits & transp. furnished. Send resume to General Truck Lease Inc. Suite 101, 12 Perimeter Park Drive, Atlanta, Georgia 30341. (16-25)

"A. S. Pagunda": "Kūrybinis gyvenimas...
je. Galiu pasakyti, kad tai buvo...
priešais dvidešimt metų...
dėl to nemėgėu pabrėžti, kad...
šiuo metu...
dėl to nemėgėu pabrėžti, kad...
ir mintis...
Be pasibūgų, du mintiniai novelės...
ir vadinasi...
pamiršau. Be to, seniai...
apie vėlesnius...
savo...
lig...
Sėkmi apsiūti...
Dirvos...
nuo...
de ir labai...
kur...
prie...
li...
Sėkmi...
...
D. Spalis

Vieno laiško, R. Spalio rašyto A. Laikūnui, ištrauka.

TOOLMAKERS

(1st Shift)

N/C OPERATORS

(2nd Shift)

Minimum 7 yrs. experience. Must possess own tools. Competitive wage and benefit package. 10% 2nd shift bonus. Convenient location with parking. For application and information call 523-6020.

GENERAL ELECTRIC

1751 E. 23d St.
Cleveland, OH 44114
Equal Opportunity Affirmative Action Employer M/F

Bostono lietuviai

LITUANISTINĖS MOKYKLOS ISLEISTUVĖS

Bostone lituanistinė šeštadieninė mokykla veikia nuo 1949 m. šiais metais išleido jau 30-ją abiturientų laidą. Birželio 8 d. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje mokyklos intencija buvo šv. mišios. Gražiai per pamokslą kleb. kun. Albertas Kontautas kalbėjo apie kalbos mokėjimą. Jis pagyrė mokinius, kad jie mokosi savo tėvų gimtosios kalbos. Pagyrė ir tėvus, kad jie leidžia savo vaikus į šią mokyklą.

Po mišių tėvai, mokiniai ir jų bičiuliai rinkosi į Lietuvių Piliiečių Draugijos salę, kur vyko mokslo metų užbaigimo aktas.

Scenoje šalia mokyklos direktoriaus rašytojo Antano Gustaičio, sėdėjo visi abiturientai: Tadas Kulbis, Gailė Rastonytė, Vida Simonaitytė, Danutė Šležaitė. Direktorių Gustaitis padėkojo mokytojams už nuosirdų darbą, tėvų komitetui, ypatingai pirm. Vytautui Jurgėlai, kuris labai rūpinęsis mokykla ir jos reikalais. Kalbėjo, kad ši jau 30ji abiturientų laidą. Per tuos trisdešimt metų mokyklos veidas, keitėsis. Ilgesnį laiką buvęs mokinių skaičius apie 180, o vėliau pradėjęs mažėti. Šiais metais buvę tik 64 mokiniai. Ateities esanti nieko nežadanti, nes šiais metais nebuvo vaikų darželio, o sekančiais gal nebusią ir 1-mo skyriaus. Mokykla turinti valdiškas patalpas, kurą, šviesą, gerus mokytojus, bet mokinių vis mažėja.

Reikia tuo reikalu visiems susirūpinti. LB švietimo valdybos raštais raginimas nieko nepadedas, nes tie raštai rašomi tik mokykloms.

Mokykloje šiais metais mokytavo: direktorius Antanas Gustaitis, mokytojai: Ona Girniuvienė, Mirga Girniuvienė, Liuda Senutienė, Zita Krukonienė, Aldona Dabrilienė, Reda Simonaitienė, Vytenis Senuta, Renata Špakevičienė, Paulina Kalvaitienė ir dainavimo mok. Julius Gaidelis.

Direktorių Gustaitis įteikė abiturientams brandos atestatus, paragino neužmiršti ką išmoko — tai yra lietuvių kalbos, stoti į jaunimo organizacijas ir jose dirbti. Įteikė kiekvienam po dvi knygas, kurias padovanojo So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugija ir tėvų komitetas. Iš mirusio mokytojo Algio Makaičio fondo procentų, kurį įsteigė Makaičio žmona, kad geriausiai baigusiam šią mokyklą būtų dovana. Šiais metais lygiai gerai baigė dvi: Vida Simonaitytė ir Danutė Šležaitė. Joms tą dovana \$75 buvo padalinta pusiau.

Tėvų komiteto pirm. Jurgėla pranešė, kad sekančių metų Tėvų komitetą sudaro: A. Banaitienė, R. Griņius, L. Kiliulienė, A. Petronis. Jurgėla yra ir direktorius Lietuvių Piliiečių Draugijos. Draugija šiai mokyklai paskyrusi \$200 ir taip pat davusi šiam parengimui nemokamai salę.

Visų klasių mokiniams buvo įteiktos dovanos kny-

gos ir panašiai. O LB Bostono apylinkės pirm. Aloyzas Astravas pasveikino mokinius, jų tėvelius, padėkojo direktoriui ir mokytojams už jų pasiaukojantį darbą ir pažadėjo paramą mokyklai.

Buvo ir meninė dalis, kurią atliko patys mokiniai. Jie sukalbėjo maldą, kuria pradeda mokykloje pamokas, priesaiką tėvynei, suvaidino Perkūno teisimą, pamoką, TV programą ir choras, vedamas komp. Juliaus Gaidelio, padainavo keletą dainų. Tikrai tai puikus choras. Jauni ir skambūs balsai taip miela jų klausytis. Jeigu jie ir toliau mokytus dainuoti, jie galėtų rodytis ir kituose lietuviškuose parengimuose. O gal iš jų išaugtų ir suaugusių choras, nes mūsų chorai baigia išnykti.

Po visos programos buvo kavutė ir vaisės.

Mokykla leido laikraštėlį "Švilpukas!" Ji redagavo mok. Mirga Girniuvienė, o jame rašė patys mokiniai. Laikraštėlis gražiai išleistas.

BOSTONO LIETUVIAI RUOSIASI MIESTO SUKAKČIAI

Šią vasarą Bostonas švenčia savo įsikūrimo 350 metų sukaktį. Nuo pat gegužės mėnesio pradžios vyksta koncertai, parodos, vaidinimai ir visokie kitokie pasirodymai.

Rugpiūtis mėnuo yra paskirtas etninėms grupėms. Lietuviams yra paskirta rugpiūčio 6 d. Lietuvių komitetas, kuriam vadovauja Mykolas Drunga, sudarytas iš įvairių organizacijų ir pavienių asmenų, gegužės 27 d. turėjo tuo reikalu pasitarimą. Pasitarime dalyvavo: M. Drunga, A. Akule, B. Kruopis, L. Švelnis, J. White, I. Nenortienė, E. Vasyliūnienė, O. Ivaškienė, A. Astravas, G. Ivaška, V. Jurgėla, A. Jaritis ir P. Žičkus. Buvo tariamasi, kaip iškilmingiau ir gražiau bei geriau reprezentuoti lietuvius. Lietuvių pasirodymo laikas tą dieną miesto rotušėje ir prie jos yra nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. Tam pasirodymui techniškai priemonės duos miesto vadovybė. Lietuviai turi pasirūpinti tik pačiu reprezentavimu. buvo nutarta išleisti mažą kelių sulankstytų lapelių brošiūrėlę, kurioje būtų Lietuvos istoriniai trumpi daviniai, kultūra, politinė padėtis ir dabartinė padėtis. O taip pat Bostono lietuvių veiklą ir gyvenimą.

Specialioje didelėje lentyje bus Lietuvos žemėlapis, kad lankytojai galėtų matyti, kur ta Lietuva yra. Nuo 12 iki 2 val. bus programa. Mat tuo laiku yra pietų laikas visose įstaigose, tai daugiau žmonių galės matyti tą programą.

Rengėjai tariaisi su šv.

Kazimiero parapijos Brocktone chorą, su vyrų sekstetu, su solistais, kurie sutiktų dalyvauti ir atlikti programą. Bandoma organizuoti tautinių rūbų parodą, kur aiškintoją supažindintų su tais rūbais. O taip pat organizuojama tautodailės paroda. Parodos reikalu rūpinasi Tautodailės Institutas ir Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubas.

RAMUNĖ CIBAITĖ BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Ramunė Irena Cibaitė ši pavasarį baigė New York universitetą, Stony Brook, L. I., gaudama bakalauro laipsnį iš psichologijos.

Ramunė kurį laiką šoko Bostono tautinių šokių grupėje, priklausė moksleivių ir studentų ateitininkų kuopoms Bostone.

Ramunės brolis Saulius yra baigęs Naujosios Anglijos konservatoriją ir labai dažnai yra akompaniatorius solistams. Jis taip pat gavo bakalauro laipsnį iš chemijos Harvardo universitete, o dabar tame Harvardo universitete studijuoja mediciną.

Ramunės tėvelis inžinierius Edmundas Cibas yra Tautinės s-gos veikėjas ir jau keliolika metų yra Kultūrinių Subatvakarių rengimo komisijos pirmininkas.

Ramunės mamytė Stanislava Cibienė yra Harvardo universiteto bibliotekos svetimomis kalbomis leidinių skyriaus vedėja.

Linkime Ramunei sėkmės ateities planuose ir gyvenime.

BOSTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ SAMBŪRIS

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris, kuris dažnai dalyvauja amerikiečių pasirodymuose, todėl angliškai vadinamas Lithuanian Folk Dance group of Boston Inc.

Balandžio 26 d. sambūris dalyvavo Naujosios Anglijos tautų festivalyje, Natic, Mass.

Gegužės 3 d. dalyvavo Brookline Arts Council parodoje, kurioje lietuvaite menininkė Gema Duobaitė-Phillips važiuodama ant flo-to piešė, o paskui tą flotą žygiavo Bostono šokėjai tautiniuose rūbuose.

Gegužės 13 d. Nashua, N. H., tautybių pasirodyme

sambūris atstovavo Naujosios Anglijos lietuvius.

Šiuo metu sambūris ruošiasi 6-ajai Tautinių šokių šventei Chicagoje liepos 6-tą dieną. Dalyvaus net 44 šokėjai.

Liepos 13 d. šokėjai vyks į Lietuvių Dieną Kennebunkport, Maine, kur dalyvaus programos atlikime.

Bostonas mini 350 įsikūrimo sukaktį. Lietuviams yra paskirta rugpiūčio 6 d. Tą dieną sambūris atliks šokių pyne Boston City Plaza.

Reikia pažymėti, kad šis sambūris yra vienas iš seniausių tautinių šokių grupių Amerikoje. Lietuvius jis reprezentuoja jau kelios dešimtys metų amerikiečiams, dalyvaudamas ne tik Bostone, Naujojoje Anglijoje, bet ir kitose tolimose vietovėse vykstančiuose tautų festivaliuose. O jau lietuvių parengimuose negalima būti ir suskačiuoti, kur ir kiek jie šoko.

Sambūrio organizatorė ir nepailstanti vadovė buvo Ona Ivaškienė, o dabar sambūriui jau vadovauja Ivaškų šeima: Ona, Lilliant ir Gediminas.

Linkime sėkmės ir ištvermės visam sambūriui ir jo vadovams ir toliau taip uoliai ir gražiai reprezentuoti lietuvius.

PARENGIMAI

• Rugpiūčio 10 d. Minku radijo valandos gegužinė, Romūvos parke, Brocktone.

• Spalio 12 d. Laisvės Varpo rudens koncertas, Bostone.

• Spalio 18 d. Antro-Kaimo spektaklis. Rengia Bostono skautija.

• Spalio 26 d. Lietuvių Diena Bostone. Rengia LB Bostono apygarda.

• Lapkričio 23 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas.

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMAN INJECTION MOLD MAKERS

Must be able to set up work from blue print & close tolerance. Up to \$12.50 PER HOUR.

For top mold makers with 7-10 yrs. experience. Aggressive 20 million dollar per year company with 12 man modern air conditioned shop in rapidly growing state capital. Beautiful weather year round, 3 hour drive to Florida's gulf coast. Relocation fee, moving expenses, excellent benefits. Call collect or write to Roy Kitchens NATIONAL INDUSTRIES INC.

P. O. Box 3528

Montgomery, Ala. 36109

205-277-1551

(22-28)

WANTED EXPERIENCED ELECTROPLATERS

Norwalk metal finisher requires experienced Electroplaters for expanding operation. 40 hrs. work week. Good salary/benefits.

WRITE OR CALL:

TRALLSET, INC.

327 MAIN AVENUE

NORWALK, CT. 06852

203-846-3257

(19-23)

IMMEDIATE OPENINGS FOR REGISTERED NURSES

AND
LICENSED VOCATIONAL NURSES to work and live in a small congenial community & hospital. For all shifts. Benefits include, paid vacation, and sick leave, paid insurance plan, 6 holidays, and longevity pay, plus one meal on duty. Apply call or write to Director of Nurses EDWARDS COUNTY MEMORIAL HOSPITAL

P. O. Box 38

Rock Springs, Texas 78860

512-683-2315

(22-31)

"Amber Holidays"

1980 M. ESKKURSIJOS I LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Liepos 15 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Rugpiūčio 7 — \$ 999.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
Rugpiūčio 13 — \$1199.00	Spalio 8 — \$ 879.00
(su Ryga)	Gruodžio 26 — \$ 779.00
Rugpiūčio 28 — \$ 999.00	

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Dr. Dovas Zaunius (17)

Dr. Albertas Gerutis

Zaunius skiriamas į ministerijos centrą

Mažumų apsaugos prievolę turėjo priimti tik valstybės, atsiradusios po pirmojo pasaulinio karo. Tuo tarpu senosios valstybės nebuvo suvaržytos jokiais pasižadėjimais, nors jos irgi turėjo tautinių mažumų, nepatenkintų savo padėtimi.

Tokios būklės akivaizdoje E. Galvanauskas, kelis kartus pirmininkavęs Lietuvos delegacijai, dar 1925 metais iškėlė klausimą dėl valstybių nelygybės tautinių mažumų klausimu. Jis pareikalavo, kad mažumų apsauga būtų suvisuotinta ir paversta privaloma visoms valstybėms.

O tais pat 1925 m. Lietuvos delegacijos pirmininko Galvanausko pavardė nuaidėjo tikra žodžio prasme viso pasaulio spaudoje. Tautų Sąjungos rugsėjo mėnesio sesijos darbų tvarkoje atsidūrė vokiečių skundas dėl tariamų prasilenkimų Klaipėdos krašto konvencijos nuostatams. Lietuvos delegacija reiškė nuomonę, kad skundus Tautų Sąjungoje tegali iškelti ženeviškos institucijos tarybos nariai, o ne Klaipėdos krašto įstaigos ar organizacijos bei atskiri asmenys. Tam klausimui ištirti paskirtas pranešėjas urugvajietis Guani buvo priešingos nuomonės. Kai tokia procedūra susilaukė ir kitų T. S. tarybos narių pritarimą, Ernestas Galvanauskas, netekęs kantrybės, trenkė kumščiu į stalą ir demonstratyviškai pasišalino iš posėdžių salės.

Lietuvos delegato elgesys ano meto spaudoje įvairiai komentuotas. Vieni laikraščiai jį smerkė, kiti gi jam pritarė.

Oficiozinis dienraštis "Lietuvos" paskelbė 1925. X. 5 tokį "Eltos" pranešimą:

"Londonas. X. 3. (Elta). "Daily Telegraph" Ženevos korespondent pranešimu, Tautų Sąjungos tarybos posėdžiai paprastai vyksta labai iškilingai ir, be to, dažnai nuobodžiai. Bet T. Sąjungos tarybos 35-ta sesija pasižymėjusi nepaprastu įvykiu. Ryšy su Klaipėdos statuto klausimu, kurį tarybai referavo Urugvajaus atstovas senioras Guani, kurio nuomone Tautų Sąjungos generalinis sekretorius privalas visus Klaipėdos konvencijos laužimus pranešti tiesiogiai tarybos nariams, kilęs incidentas.

Lietuvos atstovas Galvanauskas, kurs buvo pakviestas referuoti savo vyriausybės tuo reikalu nusistatymą, griežtai prieš tai užprotestavęs. Tautų Sąjungos tarybos pirmininkas Boncouras mėginęs tarybos nusistatymą paaiškinti, bet nepatenkintas Lietuvos atstovas pasišalinęs iš posėdžių salės. Incidentas buvęs labai skaudus, nes visi jautę simpatijas Lietuvai, atsimindami, kad Prancūzijos globojama Lenkija visada dariusi žygių, kad Lietuva būtų ignoruojama Tautų Sąjungos tarybos. Kiek kartų Lietuvos atstovas atkreipdavęs dėmesį į Vilniaus klausimą, tiek kartų jam buvo pranešta, kad tas klausimas nesvarstytinas. Panašiai ir su mokesčiais Tautų Sąjungai išlaikyti. Lietuvos delegatas pažymėjo Tautų Sąjungos plenumo posėdy, kad Lietuva mokanti nuo kiekvieno milijono gyventojų du kartus daugiau, kaip Lenkija. Jis nurodęs, jog galimas dalykas, kad abiejų valstybių mokesčiai buvo nustatyti, turint galvoj, kad Lietuva mokėsianti ir Vilniaus teritorijos dalį. Tačiau ligšiol Lenkija tebeokupuojanti Vilniaus teritoriją. Vis dėlto Lietuva, neatsižvelgdama skriaudų, reguliariai sumokanti savo mokesčius, tuo tarpu kai Lenkija ne visada pasekanti savo kaimyno pavyzdžiu.

Be abejo, toli gražu ne viskas, kas buvo daroma Ženevoje, patekdavo į spaudą. Kaip ir kiekviename darbe, taip ir delegatų veikloje Tautų Sąjungoje buvo nemaža rutinos darbo, kuris susilaukdavo viešumoje tik menką atgarsį ar dažniausia apie jį iš viso būdavo nutylima. Oficiozas "Lietuva" rašė dviem atvejais (1925. V. 2 ir V. 8), kad Dr. Zauniui pavesta kartu su to meto gen. štabo majoru (vėliau išsitarnavusiu iki generolo laipsnio, sovietinės okupacijos metu išdeportuotu Sovie-

tijon ir ten žuvusiu) Zenonu Gerulaičiu atstovauti Lietuvai tarptautinėje konferencijoje, kurią Ženevoje sušaukė Tautų Sąjunga. Konferencijai pavesta paruošti konvenciją ginklų ir amunicijos prekybai bei tranzitui kontroliuoti.

Šia proga galima pastebėti, kad generolo Gerulaičio sesuo Janina Gerulaitytė ir kalbininkas Viktoras Kamantauskas, vėliau paskirtas konsulu Liepojon, ėjo "Eltoje" vyriausiųjų redaktorių pareigas. Gerulaitytė kelis metus stropiai ėjo Lietuvos žurnalistų Sąjungos reikalų vedėjos pareigas, todėl vyresniosios kartos lietuvių laikraštininkai ją gerai pažino. Ji taip pat uoliai bendradarbiavo lietuvių spaudoje ir rašinėjo Lietuvos Moterų Sąjungos mėnesiniame žurnale "Moteris ir Pasaulis" tarptautinės politikos apžvalgas. Antrojo pasaulinio karo baigminėje stadijoje Gerulaitytė žuvo (1945 m. vasario mėn.) kaip pabėgėlė Dresdene per baisų bombardavimą.

"Elta" davė kelis kankinius, nukentėjusius nuo bolševikinių ir nacinių okupantų. Dar pirmosios okupacijos metu 1940 metais sovietinis saugumas suėmė "Eltos" redaktorių Joną Jablonskį, kalbininko sūnų, kuris apkaltintas slapto atsišaukimų spausdinimu bei platinimu prieš okupantą. Suimtas ir "Eltos" bendradarbis Malinauskas, kartu su Jablonskiu leides pogrindžio leidinį "Laisvoji Lietuva". Bostoniške "Lietuvių Enciklopedija" rašo, kad vokiečių-sovietų karo pradžioje J. Jablonskis iš kalėjimo vežtas į Minską, "kur buvo kartu su K. Bizausku nuo bendros grupės atskirtas. Tolimesnis jo likimas nežinomas". Jis tikriausiai bolševikų nužudytas kartu su kitais lietuvių kaliniais. Kazys Škirpā savo veikale "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti" vadina Joną Jablonskį "vieni pirmųjų Lietuvos laisvės kovotojų" (pusl. 24).

Per baisų birželį 1941 m. į Sibirą išdeportuotas Valentinas Gustainis, paskutinis "Eltos" direktorius, žinomas žurnalistas. Pagal "Lietuvių Enciklopediją" jis miręs Sibire 1948 metais.

Kai Hitleris 1939 m. pavasarį privertė Lietuvos vyriausybę perleisti Vokietijai Klaipėdos kraštą, į Kauną atsikėlė Jonas Grigolaitis, žinomas klaidėdikiškas žurnalistas ir visuomenininkas. Jį kaip prityrusį redaktorių priėmė savo tarnybon "Elta". 1941 m. vasarą atėjus vokiečių nacių okupacijai, Gestapo Grigolaitį už jo lietuviškumą suėmė ir uždarė koncentracijos stovyklon. Stebuklingu būdu išgelbėjęs gyvybę, jis karo pabaigoje išsilaisvino, bet jau kaip sunkus ligonis. Jis mirė Vokietijoje 1957 metais. Grigolaitis paskelbė vertingą veikalą "Nacių pragare", kur aprašė savo šurpius išgyvenimus nacių koncentracijos stovyklose.

Taigi "Elta" atidavė nemažą "duoklę" abiem žiauriems okupantams.

Bet grįžtu prie Dr. Zauniaus. Spaudoje paskelbta, kad 1925 m. rugsėjo 1 d. konferencijoje Ženevoje kovai su alkoholizmu Lietuvos delegacijai vadovavo nuolatinis delegatas prie Tautų Sąjungos Dr. D. Zaunius. Jis konferencijoje pasakė kalbą apie Lietuvos vyriausybės priemonės kovai su alkoholizmu.

Tiek Tautų Sąjunga, tiek Tarptautinis Darbo Biuras, tiek kitos gausios tarptautinės institucijos, turėjusios Ženevoje savo būstines, nuolat ruošdavo įvairias konferencijas ir šaukdavo posėdžius, kuriuose nuolatiniam delegatui reikėdavo dalyvauti. Visa tai pareikalavdavo iš delegato daug laiko bei triūso. Eidamas Ženevoje savo pareigas, neišvengė to ir Dr. Zaunius.

17. Dr. Zaunius skiriamas į ministerijos centrą

Dr. Zauniui niekur neteko išbūti ilgesnį laiką. Pradėjęs tarnauti naujai atsistačiusiai valstybei užsienių reikalų ministerijoje, jis, kaip matėme, netrukus gavo paskyrimą į Latvi-

ją, paskum perkeltas į Čekoslovakiją, o po dviejų metų jo misija praplėsta, prijungus prie jo uždavinių atstovavimą Šveicarijoje bei prie Tautų Sąjungos Ženevoje.

1926 m. pabaigoje Lietuvos valstybės gyvenime įvyko didysis posūkis. Gruodžio 17 d. perversmas valstybės priešakin pastatė Antaną Smetoną kaip Valstybės Prezidentą ir prof. Augustiną Voldemarą kaip ministrą pirmininką. Voldemaras pasilaikė ir užsienių reikalų ministro portfelį.

Naujasis užsienių reikalų ministras nuosekliai susitarkė santykių puoselėjimui su Lietuvos didžiuoju vakarų kaimynu, su Vokietija. Profesorius kartą išsireiškė, kad "raktas į Vilnių" esąs Berlyne. Tuo tarpu Baltijos valstybių artimesnį bendradarbiavimą jis pavadino "romantika".

Voldemaras netrukus ėmėsi kai kurių pakeitimų diplomatinėse atstovybėse užsienyje. Apie jį pasakojama tokia istorija, skambanti kiek anekdotiškai. Jis garsėjo kalbų mokėjimu. V. Sidzikauskas "Diplomatijos paraštėje" rašė "Dirvoje" (1977 VIII. 18), kad prof. Voldemaras, vokiečių užsienių reikalų ministro G. Stresemanno paklaustas, kiek jis mokas kalbų, atsakęs, galįs susikalbėti 18 kalbų. Kaune pasakota, kad profesorius susikalbėdavęs su visais Kaune akredituotais svetimų valstybių pasiuntiniais jų gimtąja kalba. Tik su kaimyninės giminingos latvių tautos diplomatinio atstovu buvęs priverstas griebtis svetimos kalbos... Italai tokiu atveju pasakytų: Se non è varo, è ben trovato (jeigu netiesa, tai gerai sugalvota). Nuo anekdotinio pasakojimo nebetoli iki profesoriaus Voldemaro išsireiškimo, kad Baltijos valstybių glaudus bendradarbiavimas esąs romantika!

Prof. Voldemaras kažkaip ypač menkai vertino santykius su Skandinavija ir iš ten per trumpą laiką atšaukė visus diplomatinis atstovus. Jurgis Savickis 1927 metais gavo grįžti į Kauną iš Suomijos. Ministerijoje Savickis apie tris mėnesius išbuvo be aiškaus paskyrimo ir tik spalio mėn. jam pavesta eiti teisių — administracijos departamento direktoriaus pareigas. Iki to laiko tame departamente direktoriavo Dr. Zaunius.

1928 m. gegužės mėn. Savickis gavo naują paskyrimą, — valstybės teatro direktoriumi. Nuostabu būdu jis pasiliko direktoriauti ir užsienių reikalų ministerijoje. Plito kalbos, kad Voldemaras norėjęs Savickį iš viso iššibuti iš užsienių reikalų ministerijos, bet šis pasirodė pakankamai lankstus bei apsukrus ir sugebėjęs apjungti savaime sunkiai suderinamas pareigas. Pasibaigus prof. Voldemaro erai, Savickis tuojuo pat, jau nuo 1930 m. sausio 1 d., Dr. Zauniui esant užsienių reikalų ministru, vėl gavo paskyrimą pasiuntiniu į tą pačią Skandinaviją, tarytum jam skirtą paveldėjimo teisėmis, šį kartą į visas tris valstybes — Švediją, Daniją ir Norvegiją. Ne be įdomumo, kad užsienių reikalų ministerijos oficialiniame "žinyne" praeinama tylomis pro tą faktą, kad Savickis buvo valstybės teatro direktoriumi. Matomai, to nė pats Savickis nenorėjo prisiminti.

Paskirtas 1929 m. lapkričio mėn. užsienių reikalų ministru, Dr. Zaunius savo pirmajame pasikalbėjime su spaudos atstovais pareiškė: "Pirmiausia numatoma vėl įsteigti mūsų pasiuntinybę Stockholme. Su skandinavais mes turim nemažą reikalą. Itin svarbus faktorius yra skandinavų šalta ir neutrali spauda, kurios balso klausoma visoje Europoje ir kuri mums visada buvo palanki. Atstovybei teks dirbti ta linkme, kad savo laiku susidėję geri santykiai su skandinavais vėl būtų atnaujinti ir toliau išplėsti". Kaip seka iš šių pasisakymų, Dr. Zaunius tuojuo pat ryžosi atitaityti jo pirmatoko profesoriaus Voldemaro vargą ar patiesinamą nusistatymą dėl Lietuvos diplomatinio atstovavimo Skandinavijos valstybėse.

Taip pat atstovas Stockholme Ignas Jūkūnas-Šeinius turėjo būti atšauktas į Kauną. Bet jis nepasižymėjo lankstumu ir susikirtu su savo šefu, užsienių reikalų ministru Voldemaru. Šeinius gavo pasitraukti iš užsienių reikalų ministerijos ir pasiliko kurį laiką privatiškai gyventi Švedijoje. Vėliau atkilo Lietuvos, jis jau nebegrižo į diplomatinę tarnybą.

(Bus daugiau)

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

**PAGERBTAS KUNIGAS
DOMININKAS
LENGVINAS
KUNIGYSTĖS 40 METŲ
SUKAKTIES PROGA**

Kun. D. Lengvinas
J. Gaizučio nuotr.

Šv. Kazimiero parapijos Windsore, Kanadoje, klebonas kun. Domininkas Lengvinas buvo pagerbtas birželio 1 d. Lietuvių namuose, Detroite, jo kunigystės 40 metų sukakties proga. Pagerbimą surengė Dariaus-Girėno klubas ir Detroito Lietuvių namų draugija. Į jo pagerbimą atsilankė virš 160 svečių. Kun. D. Lengvinas, kaip Windsoro lietuvių šv. Kazimiero parapijos klebonas, o Windsoras yra beveik Detroito priemiestis, yra dažnas svečias, kuris ne tik talkininkauja parapijų kunigams, bet dalyvauja ir lietuvių visuomeninėje veikloje. Jis yra nuo pat pirmųjų dienų Lietuvių namų draugijos narys, o paskutiniu metu ir valdybos narys.

Pagerbimą atidarė Lietuvių namų draugijos pirmininkas inž. Jonas Gaizutis ir į garbės stalą pakvietė: sukaktuvininką kun. Domininką Lengviną, Dievo Apvaizdos parapijos kleboną kun. Viktorą Kriščiunevičių, kun. Kazimierą Simaitį ir Lietuvių namų pirkimo pradininkus — A. ir J. Atkočiūčius.

Danutė Petrauskienė, kunigui D. Lengvinui prisegė

baltą gėlę. Toliau programą vedė inž. Edvardas Milkauskas. Pagerbimas pradėtas sveikinimais ir kalbomis. Kunigas K. Simaitis ir kun. V. Kriščiunevičius savo kalbose kalbėjo apie sunkias kunigo pareigas ir jo prieš 40 metų toms pareigoms pasiaukojimą. Po jų sekė Detroito lietuvių organizacijų atstovų kalbos ir sveikinimai: inž. Jonas Gaizutis — Lietuvių namų draugijos vardu, Kristina Jankutė — skautų vardu, Jonas Asminas — skautų sąjūdžio Detroito skyriaus vardu, Albertas Misiūnas — šv. Antano parapijos tarybos vardu, Leonas Matvekas — savo ir šeimos vardu, Juozas Kinčius — šv. Antano parapijos aukų rinkėjų vardu, Stasys Šimoliūnas — ramovėnų ir savanorių karių vardu, Algis Zaporackas — radijo valandėlės "Lietuvių melodijos" vardu, Vincas Tamošiūnas — St. Butkaus šaulių kuopos vardu, Stasys Garliauskas — radijo valandėlės — "Lietuvių Balsas" vardu, L. N. pirkimo entuziastas Jonas Atkočiūtis, Česys Šadeika — Balfio 76 skyriaus vardu ir Edvardas Milkauskas — Dariaus-Girėno klubo vardu. Sveikino pavėluotai atvykęs iš Londono lietuvių parapijos kleb. kun. Jonas Staškus.

Raštu sveikino sukaktuvininko draugas kun. Valuška, ALT S-gos Detroito sk. pirmininkas Jonas Švoba, Detroito Lietuvių Kultūros klubo pirmininkas Antanas Musteikis.

Sukaktuvininkas savo tartame žodyje padėkojo už jo pagerbimo surengimą ir visiems jį sveikinusiems. L. N. draugijos pirm. inž. Jonas Gaizutis sukaktuvininkui įteikė dovanų piniginių, o kiek ten buvo pinigų nebuvo matoma ir sugiedota ilgiausių metų...

Tautinių šokių grupė "Audinys" vadovaujama Rusnės Bartušaitytės pašoko 4 tautinius šokius. Akordeonu palydėjo V. Neveauskas.

Karolis Balys, kaip jis kad pats sakė, skaitė paskaitą apie šių dienų rykštę

Taut. šokių grupė "Audinys" programos metu.
J. Gaizučio nuotr.

DETROITO AUKOS

Detroito Lietuvių Organizacijos Centro, 1980 m. vasario mėn. 16 d. minėjimo proga, Lietuvos laisvinimo reikalams — Amerikos Lietuvių Tarybai, aukojusių sąrašas:

Po \$100.00 — D. L. Petersonai, S. Šimoliūnas, P. P.

Po \$75.00 — dr. S. K. Miškiniai.

Po \$50.00 — dr. A. B. Barauskai, R. S., F. Motuzas, B. Norkūnas, Ponai Klimaičiai, dr. L. Puskepalaitienė, V. Tamošiūnas, S. S. Šimoliūnai, A. Vaitėnas.

Po \$35.00 — A. G. Norai.

Po \$30.00 — L. Grunovas, dr. A. Vaitiekaitis.

Po \$25.00 — V. G. Ankūs, P. Balanda, G. Balanda, S. Bartkus, A. Bliudžius, S. Butkaus šaulių kuopa, J. Bytautienė, L. P. Heiningai, J. M. Kurai, J. T. Kavaliauskai, C. Luogas, dr. M. N. Miškiniai, Moterų Sąjunga, dr. G. L. Petersonai, J. Preibys, K. R. Ražauskai, A. B. Sukauskai, L. Susivienijimo 200 kuopa, V. Staškus,

Šnapščių šeima, L. Vyčiai 79 kuopa.

Po \$20.00 — ALIAS S-gos Detroito skyrius, A. D. Augūnai, J. G. Asminai, kun. A. Babonas, M. Balanda, P. V. Balynei, J. E. Baubliai, S. Bosas, E. Bulotienė, B. urba, B. O. Brizgiai, P. B. Čekai, V. E. Čižauskai, A. C. Dideliai, S. D. Geldžiai, S. O. Garliauskai, dr. B. B. Girmiai, J. D. Gilvydžiai, A. Jonynienė, I. S. Kauneliai, J. M. Kriščiūnai, L. E. Kutkūs, F. A. Leliai, A. I. Lukai, S. E. Lungiai, A. Matulis, V. V. Memenai, J. Mikalavičius, E. D. Mičiūnai, A. E. Misiūnai, V. O. Norvilai, V. Norvilaitė, O. Navasaitienė, V. A. Patalauskai, A. M. Pašukoniai, L. J. Pečiūros, J. Petrauskas, S. D. Petrauskai, A. D. Rackai, A. R. Rameliai, O. Ramanauskas, V. B. Rauckiai, Č. O. Šadeikos, V. Šepetienė, A. A. Šileikos, J. S. Šimkai, A. A. Šukiai, L. Susivienijimo 352 kuopa, K. Susivienijimo 265 kuopa, Tautinės S-gos skyrius, J. Televičius, V. Urmonavičius, A. R. Vaitiekaičiai, B. A. Zakarkos, V. Žebertavičius, dr. A. Zotovs.

Po \$15.00 — Ateitininkai Sendraugiai, J. O. Bartkūs, A. Dagilis, V. Dalinda, V. J. Gurkos, E. Juodinskienė, A. Juška, A. Jurgutienė, dr. S. Juzėnas, P. E. Kaustekliai, V. Kavoliukas, kun. V. Kriščiunevičius, P. Marčiukaitis, J. Mikaila, J. J. Mikulioniai, A. V. Osteikos, A. V. Pesiai, L. O. Seleniai, A. J. Vaitiekūs, Vilniaus Kr. S-gos skyrius, G. Viskanienė, K. Sragauskas, A. Stankus, C. Step, A. Styga.

Po \$11.00 — P. R. Petrauskai.

Po \$10.00 — A. Ambrose, A. Andriušaitis, J. Augaitis, C. Balsienė, K. S. Baly, dr. A. Balukas, A. M. Bajerčiai, M. E. Baukiai, Birutės draugijos skyrius, S. Blakevičius, P. Bliudžius, A. S. Bokai, J. Bartaškienė, J. E. Bražiūnai, B. B. Bugeniai, R. Bulota, P. A. Bukšniai, J. J. Černiauskai, B. Čiunkienė, K. K. Daugvydai, J. J. Dunčiai, J. Daukaitė, S. Dryžienė, A. Hakienė, J. Gaizutis, M. R. Gilvydžiai, K. Gogelis, K. J. Griciai, A. J. Griniai, J. D. Jurgučiai, E. D. Jankūs, Jasevičių šeima, Janulevičiai, P. Z. Jociai, K. E. Jokšos, L. S. Kalvėnai, V. M. Kankaliai, dr. K. Karvelis, M. J. Kasevičiai, E. Kilikevičienė, A. Kišonas, L. Vyčiai 102 kuopa, J. Kolanskė, B. Krakaitis, K. Kriščiunevičienė, V. Kundrotienė, B. Lauganskienė, I. Laurus, A. Lelvičius, V. A. Leliai, A. A. Leparskai, J. Leščinskai, R. L. Macioniai, J. Mačiulaitis, J. J. Markus, S. Mathwes, O. Mažeikienė, E. Milkauskas, Edv. Milkauskas, J. Miliukevičius, S. Meliešius, J. Mika, L. Mingelienė, A. Merkevičius, J. Murinas, K.

V. Navasaičiai, B. Neveauskas, J. R. Orintai, V. Perminas, A. A. Paškai, R. Petrauskas, A. Poderienė, Pranulevičiai, P. J. Putriai, J. O. Pusdešriai, J. E. Radai, J. S. Ratnikai, Mr. & Mrs. Rodgers, V. Rinkevičius, P. J. Rūkštelis, M. J. Sajauskai, V. Slušnys, kun. K. Simaitis, V. Sirtautas, P. Stanionis, K. Stašaitis, A. M. Starkšiai, A. S. Skorupskai, A. B. Skorupskai, E. M. Skorupskai, A. Strakšis, J. Šepetys, V. Šlikas, S. N. Šližiai, K. G. Špakauskai, O. Šumskis, L. V. Šulcai, E. Tamushoukas, A. Tumosa, A. Tupikevich, M. V. Tylos, V. Udrienė, A. Z. Vainoniai, V. O. Valiai, B. G. Valiukėnai, B. Vasiliauskas, G. Vaškelis, V. Vaškelis, T. Vaitkūnaitė, F. Vedugeres, R. O. Valatka, N. Ward, A. J. Zaporackai, P. J. Zaranikos, P. O. Žilinskai.

Po \$5.00 — V. I. Alantai, M. Abarius, A. Astašaitis, M. Bačkaitienė, L. Balkus, Č. Bankauskas, P. Becker, V. Bliudžius, A. Brazaitienė, B. Brizgys Jr., J. Biornas, P. Burnius, E. Brus, J. Condrat, K. Čiuželis, A. Dainius, S. Dautortas, S. Arlingis, W. Hotra, V. L. Gražuliai, P. B. Januškos, I. Janušis, V. Jocys, J. Jurkūnienė, F. Kanapėnas, V. Kartanas, O. Kašeliene, E. Kilmanas, J. K. Kirvelaitis, J. Kurpovic, U. Leleika, A. Lingienė, A. Mameniškis, D. Marcišauskas, L. Matvekas, V. Mickevičius, A. Milmantienė, R. Misiūnaitė, A. E. Musteikiai, K. Mykolaitis, A. Nakas, A. Nakas, V. Navickas, C. Orentienė, C. Pežiūra, J. M. Petrauskai, A. Petrauskas, A. Petrauskaitė, Č. Plura, J. Rakas, K. S. Ramanauskai, O. Ramanauskas, A. Radzevičius, B. O. Rūkšteliai, P. Sakienė, P. O. Savickai, B. Simonaitis, S. Sirtautas, O. Sirgėdienė, J. Širvydas, M. Skaistys, E. Z. Skiočiai, L. Skrebutėnas, J. Stauga, A. Stauskas, M. Straškys, R. B. Šadeikos, S. Šadeika, J. Šaputa, J. Širvaitis, M. Sventickas, B. G. Tatarūnai, A. Telyčėnas, B. Telyčėnas, H. Tucker, J. Urbonas, J. Urban, K. Urbšaitis, O. Vaitkūnienė, A. Vasiulis, H. Vileckis, J. Vyšniauskas, U. Vytienė, O. Yanaich, Zaporozic Ukrainian S-gos, O. Žebraitis.

Po \$3.00 — G. Alantas, C. V. Barokas, J. Jasiūnas, O. Lankaitis, kun. D. Lengvinas, S. Lišauskas, M. Petruilienė, E. Vumdamas, M. Yekulis.

Po \$2.00 — S. Glatkauskienė, V. Jomantas, V. M. Petruliai, A. Plečkaitis, R. Valanta.

Po \$1.00 — V. Batvinka, V. Bražėnas, V. Juzėnas, E. Kasputis, B. Kilikevičienė, D. Kulikauskas, K. Liūga, Pacaitis, Politeraitienė, A. Gaputis, M. Vale, K. Vilkauskas, Ponas X, J. Žeminskas, L. Zubris.

"Infliacija ir krizė".

Sukaktuvininkas kun. Domininkas Lengvinas gimė 1914 m. liepos 13 d. Girininkų kaime, Gargždų vls., Kretingos apskr. Mokėsi švėkšnos "Saulės" gimnazijoje ir Telšių kunigų seminarijoje, į kurią įstojo 1933 metais, o baigė 1940 m. pavasarį. Kunigo šventimus jam suteikė vysk. Justinas Staugaitis, o pirmasias šv. mišias atlaikė švėkšnos bažnyčioje 1940 m. birželio 30 d.

Karo audrą 1944 m. ištremtas atsidūrė Vokietijoje. Į Ameriką atvyko 1950 m. kovo 29 d. ir apsigyveno Chicagoje. Vėliau Michigane, ir dirbo apie 11 metų amerikiečių parapijose. 1962 metais Londono, Kanados, vysk. kviečiamas atvyko į Windsorą ir čia klebonauja lietuvių šv. Kazimiero parapijoje iki šios dienos.

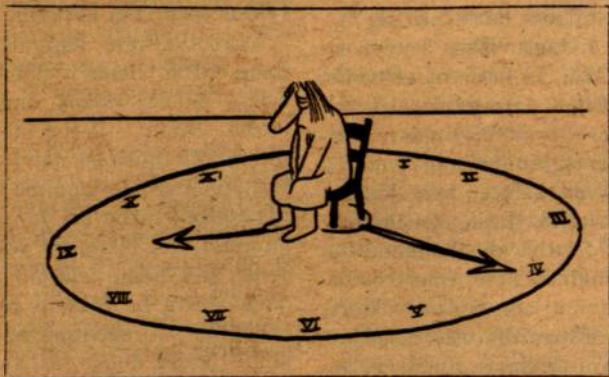
RŪTA DUNČAITĖ BAIGĖ INŽINERIJOS MOKSLUS

Gegužės 3 d., Michigan Universitete, Ann Arbor, Rūta Dunčaitė sėkmingai baigė civilinės inžinerijos mokslus. Visą mokslo laiką ji buvo atžymėta "Deans Honor List". Baigė "Magna cum laude" laipsniu. Mokslo metams baigiantis gavo pasiūlymų aplankyti ir susipažinti su įvairiomis projektavimo įstaigomis. Pasiūlymais pasinaudojo ir ketletą įstaigų aplankė. Rūta yra detroitiečių inž. Jono ir Jadvygos Dunčių duktė.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIA

Per anksti ir per vėlai

Turbūt taip jau yra mums Praamžiaus lemta, kad niekad laiku nespėjame į istorijos traukinį ir vis arba pavėluojame arba persiskubiname, dėl to apturėdami tik nemalonumų. Ir taip nuo pat senovės.

Štai savo suvienytą valstybę sukūrėme per vėlai, o karalių Mindaugą pavyduoliai anų dienų pirmininkai nužudė per anksti.

Istorikai tvirtina, kad per vėlai priėmėme krikščionybę, tad labai daug nekrikštytų tautiečių stačia galva nugarmėjo į pragarą, bet Vytauto Alanto nuomone, — per anksti išsižadėjome Perkūno, Pykuolio, Patrimpo, Žemėpatės, žalčių ir rupūžių garbinimo, dėl to sugedo mūsų senoviškas charakteris, ir dabar, net smaugdami tėvynėje savo brolių, nebijome nė velnio.

Na o vėlesniais laikais per vėlai patys pažinome ir Europai parodėme Mikalojų Konstantiną Čiurlionį ir Kristijoną Donelaitį, o per anksti išaukštino Liudą Girą ir Juozą Mikuckį.

Ta pati nesėkmė mus lydi ir išeivijoje. Per anksti buvome pradėję versti nuo sosto Diplomatinijos šefą, per vėlai sumanėme atjauninti mūsų atstovybių veteranus, per anksti sukompromitavome Vliką, per anksti LB pradėjo kultūrinę ir politinę veiklą, o reorganizuotoji — per vėlai reorganizavosi ir dabar neturi ką veikti.

Be to, per anksti nusibraižėme būsimos Lietuvos žemėlapius, suplanavome ateičiai naują demokratinę santvarką ir net pasiskirstėme savo partijom ministerijas, o per vėlai pradėjome mokyti savo vaikus lietuvių kalbos, kad galėtų būti ministeriais.

O gal svarbiausia mūsų klaida, kad per anksti buvome numatę grįžti į tėvynę ir per vėlai pradėjome pirkti rezidencijas ir Los Angeles dangoraižius, kurie dabar jau žymiai pabrango.

Tad visus tuos ir kitus panašius reiškinius suglaudus vienumom, peršasi tik viena neabejotina išvada: per vėlai ir per mažai kadaise mūsų tėvai mums brankytu viršiu įkirtę į kelnes ir per anksti palaisvino nuo kiaulių ganyto garbės pareigų...

VISUOTINĮ VEIKSNIŲ SUVAŽIAVIMĄ BAIGIANT

Pašventinus ateities veiklos kartinį akmenį, prezidiumas vienbalsiai pareiškė: "Nuo šiandien be reikalo negaiškime ir neieškokime nepasiekiamos vienybės, o būkime vieningi įvairume!" Po to jo nariai išsirikiavę sugiedojo "Lietuviais esame mes gimę..."

IŠKILMINGAS SUPAZIN- DINIMAS SU SOLISTĖS PRAURIMĖS RAGIENĖS PLOKSTELE

Tą supažindinimą labai spalvingai "Drauge" aprašė Birutė Kožicienė, jame pati dalyvavusi. Iš jos reportažo tarp kitko sužinome, kad tame įvyky dalyvavo daugiau nei 250 žmonių, vakarienių metu grojo styginis orkestras Mozartą ir — "paaukoto šampano kamščiai lakstė nuo stalo į stalą, taikomi vieniems, o pataikydami kitiems". Be to, "plojimai buvo ne vietoj" ir "bene labiausiai imponavo solistės labai laisva laikysena". Aplamai, buvo tokia šilta šeimyninė nuotaika, kad, Praurimei skundžiantis "stoka šviesos", "rankų drebėjimu" ir "naujų akių reikalingumu" tuoj pagalbą atskubėjo solistės vyras...

Nors mums toje šventėje ir neteko paragauti kitų paaukoto šampano, bet visiškai pritariame iškilmių centre pasakytam Praurimės sesers žodžiui Praurimei:

"Pasauliniu mastu tu gal ir ne tiek daug pasiekei, bet lietuviškoje Chicagoje ir mūsų šeimoje tu pasiekei nuostabiai daug."

KELIOS MINTYS NUO NEMIGO

Geras krikščionis yra tas, kuris susituokia su angelu, o visą amžių neišsiskyręs išgyvena su velniu.

★

Jeigu mūsų gyvenimo keliai būtų iškloti rožėmis, niekas šiame pasaulyje nevaikščiotų basas.

★

Ženklas, rodantis, kad artėjame į visų žmonių lygumą ir brolybę, yra tas, jog šiandien beveik nebedėvime skrybėlių ir nereikia jų susikelti prieš išmintingesnį ir garbingesnį.

★

Jeigu tavo draugai ar pažįstami yra labai išdidūs ir riečia prieš tave galvą, nesuartinę jiems nei laišku, nei sveikinimų paštu, o nušėš padėk juos prie namų ant laiptų. Tada jie vis tiek bus priversti nusilenkti.

IŠTRAUKOS LAIŠKŲ IŠ LIETUVOS

"...Šiandien melžiau kolūkio karves ir rodos stengiausi galvoti tik apie 40 metų išlaisvinimo sukaktį. Bet galvoje vis tiek girdžiu nenutilstantį balsą: "Melžia, melžia, melžia, melžia... Mes melžiame gyvulėlį, o mus dvigubai melžia valdžia." Gera, kad nie-

KASDIENINIAI RŪPESČIAI

Du tėveliai knarkė,
Du neatsimerkė:
Šiandien dieną pagulėjus,
Ryt vėl balius — jubiliejus,
Nors ir pasikarki!

Du broliukai jojo,
Du vienaip svajojo:
Motociklą apsižergus,
Šuolis — baras, šuolis — mergos
Be kovos pavojų.

Dvi dukružės ėjo,
Dvi linksmai kuždėjo:
— Kur šią naktį pasidėsime?
Gal ant laiptų pasidėsime, —
Gims naujų idėjų?

— Vakar glaudėm Džianą,
Užvakar Chuaną,
Šiandien reikia pamąstyti:
Gal žemaitišką Kastytį —
Savą donžuoną?

A.

kas kitas to balso negirdi, nes tuoj palaikytų disidentu..."

"...Jei gali, sesute, atsiųsk man nors kokios trušėnos, kad užmigusi nepabusčiau. Nagi, kaip esu rašiusi, mano vyras visada buvo durnas, bet dabar kažkas jį nusamdė tikrai šunio tarnybai. Jis kaip pasiutęs ėmė ieškoti, kas leidžia tą Lietuvos Bažnyčios Kroniką. Apie tai žino jau visi kaimynai, kurie ir į mane pradėjo šnairai žiūrėti, ir man tokia gėda, kad nors gyva lišk į žemę..."

"...Dabar Jums daug nerašau, nes turime namie baisų nemalonumą ir nežinia, kuo jis baigsis. Atrodo, kad mūsų Romuką gali išmesti iš gimnazijos ir dar kitaip nubausti. Mat kažin kas jų klasėje ant lentos drukavotom litarom išrašė apie jų istorijos mokytoją sudėjęs tokį eilėrašį:

Vaciau, mūsų politruke,
Maskvai sulindai į rukę,
O iš rukės gilumos
Nematai nė Lietuvos.

Tardytojai įtaria, kad tai mūsų Romuko darbas, nes tik jis vienas mokas šitaip eilėraščius rašyti ir už tai seniau buvo net apdovanojamas Lenino paveikslu."

KALBOS MOKSLO KERTELĖ

Kaip filologijos mokslas įrodė, svetimų kalbų daiktavardžiai į lietuvių kalbą

yra įsibrovę drauge su iš kitų tautų skolintu daiktu, arba svetimas daiktas pasisavintas drauge su jo vardu. Taigi nėra abejonės, kad ir dabar vadinamoji mūsų galva yra skolinta iš slavų, kur ji vadinasi **golova** ar **glova**. Šį svetimumą liudija ir dabartinės mūsų galvos nelietuviškos ypatybės. Antai išgirdusi priešingą nuomonę, ji labai greitai perkaista ir ima keiktis rusiškais keiksmažodžiais, nesu laikomai rėčiasi į viršų prieš mažesnę, o linksta žemyn prieš galingesnę ir turtingesnę, nuo šlovės tai kaip višta nuo šeško odekolono visiškai apkvaista, o be to — dažniausiai būna girta. Tad ne be pagrindo žmonės sako: "Dėl durnos galvos netekome Lietuvos."

Neabejotina, kad tikras lietuviškas šios rūšies mūsų kūno organas senovėje buvo ir vadinosi **buožė**. Toji mūsų **buožė** buvo svari, kietą ir atspari bet kurioms svetimoms įtakoms. Juk dar ir dabar dar ne visiškai nukvėšusį tautietį liaudis vadiną **buožgalviu**, o komunistai sveiko ir natūralaus proto ūkininkus iš pavydo tiesiai pravardžiuoja **buožėmis**.

Taigi siūlyčiau nusikratyti svetimos galvos ir net kurį mūsų organizacijos ar veiksnio vadą bent jau vadinti senu ir dar gyvu lietuvišku žodžiu **buožė**.

Steponas Ūselis

V. Jasinevičiaus nuotr.

OMAHA

CLEVELANDO VYRŲ
OKTETO GASTROLĖS
OMAHOJE

Gegužės mėn. 17 d. Omahos lietuviai turėjo retą progą, gėrėtis puikiu koncertu. Jį atliko, jau gerai išseiviojį žinomas, Clevelando vyrų oktetas.

Pirmoje koncerto dalyje, buvo išpildyta harmonizuotos lietuviškos dainos. Kurios, buvo, taip, artimos lietuvių širdžiai. Šioje koncerto dalyje, solo partijas turėjo M. Motiejūnas, V. Žiedonis ir sol. Irena Grigaliūnaitė, kuri savo balsu ir švelnia išvaizda, buvo estetiškas pasigerėjimas.

Antroje koncerto dalyje, oktetas perėjo į tarptautinį, muzikinį dainos pasaulį. Puikiai skambėjo ištrauka iš "The Sound of music" ir "The new Moon" su sopranu Irena Grigaliūnaite. Gražiai ir žaismingai buvo atlikta "su trupučiu sėkmės" iš "My Fair Lady". Vienas po kito toliau sekė, dar negirdėti, patrauklūs ausiai, muzikiniai deimantukai. V. Žiedonio ir R. Butkaus solo. Įkaitinta ir sužavėta publika, nepagailėjo dainininkam, didelio ir gausaus srauto, ilgų plojimų.

Beveik visas išpildytas dainas, harmonizavo ir oktetui paruošė Rytas Babickas, oktetų vadovas ir akompaniatorius.

Dėkingumo ženklai, dainininkai ir vadovas, Danos Sulskienės, buvo padabinti gėlyte, o solistei įteikta rožių. Vytautas Mackevičius, spausdamas rankas, dėko-

jo oktetui už nebojimą tolimos kelionės ir visą jų vargą, susijusį su koncertu. Dėkojo ir koncerto mecenatams, be kurių finansinės paramos, koncertas nebūtų galėjęs įvykti. Nuoširdžią padėką reiškė visiems, kurie įvairiais būdais prisidėjo prie koncerto paruošimo.

Visą koncerto eigą ir įžangą, pranešinėjo Benius Sulskis, lietuvių ir anglų kalbomis. Benius šioje srityje veik nepamainomas. Jis visur, visada, laiku ir vietoje, moka įterpti gražaus samojaus, kas, be abejo, pakelia parengimo vertę ir įvairumą.

Sekantį dieną, sekmadienį, per lietuviškas pamaldas, mišių dalyviai, kurių buvo artipilnė bažnyčia, grožėjosi oktetu giedojimu. Puikūs ir stiprūs balsai, drebito širdis ir bažnyčios sienas. Parapijos klebonas, Amerikos lietuvis, sakė, kad jis dar negirdėjęs tokio gražaus giedojimo ir ta proga, koncerto rengėjams įteikė piniginę dovaną.

Po pamaldų, per oktetui paruoštas atsisveikinimo vaišės, gražiai, lietuviams įgimtu, nuoširdumu buvo pasivašinta ir pabendrauta. Čia, vėl teko pasigėrėti, ne viena oktetu daina ir gražiais balsais.

Benius Sulskis, visų lietuvių vardu, padėjo tolimiems svečiams už puikų sekmadienio rytą bažnyčioje ir už dainas atsisveikinimo vaišėse.

Šis išskirtinas koncertas, buvo suruoštas Omahos Medžiotų ir Meškeriotų klubo "Aras". Koncerto rengimo didžiausias iniciato-

VI-sios Tautinių Šokių Šventės banketo komitetas. Pirmoje eilėje iš kairės: dail. Marija Ambrozaitienė, Sofija Džiugienė, pirm. ir Nijolė Diminskytė-Beamer. Antroje eilėje: Joana Krutlienė ir Bronius Juodelis. Banketas įvyks liepos 6 d. Condesa Rel Mar, Alsip, Illinois.

V. Jasinevičiaus nuotr.

rius, dainos mylėtojas, dartinis klubo pirmininkas Vytautas Mackevičius. Jis, dar be klubo valdybos ir narių paramos, sugebėjo "apsiginkluoti" grupe žmo-

nių, kurie net nepriklauso klubui. Šie žmonės, savo gabumais ir nuoširdžia talka, prisidėjo prie koncerto pasisekimo, respekto ir sklandumo. Todėl, neabejotinai,

Omaha, ilgai prisimins Clevelando vyrų oktetą, kuris čia praturtino dainos ir giesmės muzikinį pasaulį.

J. P.

GRACE BAPTIST FELLOWSHIP believes the Bible which teaches that one may be Saved and assured of Heaven by faith, trusting the Lord Jesus Christ as their Savior and Substitute for sin. You all are invited to:

GRACE BAPTIST FELLOWSHIP

1578 Creekside Rd., Whitehall, Pa.

(Off MacArthur Rd., btwn. Silo & Quality Motor Inn)

Pastor Alden Wightman Phone: 215-776-0640

A FRIENDLY PLACE TO WORSHIP

(25-28)

OPPORTUNITY FOR

PROFESSIONAL HELP

To work & live in a small congenial 50 bed hospital & community

REGISTERED NURSES

ICU, CCU, OB & M/S

FOR

3-11 AND 11 TO 7 SHIFTS.

ALSO

REGISTERED PHYSICAL

THERAPIST

Must be California licensed or eligible. Salary commensurate with experience and ability plus shift differential.

APPLY CALL OR WRITE TO

PERSONNEL DIRECTOR

FALLSBROOK HOSPITAL

DISTRICT

624 E. ELDER ST.

FALLSBROOK, CAL. 92028

714-728-1191

(25-38)

(7)

Vyt. Alantas

GELMIŲ BALSAS

Novelė

Dailininkė ilsėjosi, maudėsi, vaikščiojo pajūriu, šiek tiek piešė ir taip išgyveno visą savaitę. Savaitgalį ji paskambino vyrui ir priminė kad atvažiuotų, bet jis sakėsi neturįs laiko ir ketino atvažiuoti kitą savaitę.

Šeštadienį itin pagausėjo vasarotojų. Natėlė nemėgo tirštos minios, susirado nuošalesnę vietą atokiau nuo žmonių ir įsikūrė kopų pakraštyje. Žmonių čia buvo nedaug, o ir gaivus vėjelis pūtė laisviau nuo jūros. Čia ji ryžosi padirbėti rimtai.

Jai bedirbant, pajūriu atėjo skrybtelėtas, tamsiais akiniais ir juoda, tiršta barzda apžėlęs vyras apsikrovęs nešuliais, metė juos be atodairos ant žemės, ir pats išsitiesė ant smėlio aukštelininkas, išmesdamas rankas į šalis. Bet ilgai nepagulėjo: kažką atsiminė, atsisėdo, įdėmiai apsidairė, išsitraukė iš pintinės butelį ir užsivertęs gerokai pakliukino. Nusišluostęs atvirkščia ranka barzdą, butelį rūpestingai už-

kimšo ir vėl įkišo į pintinę. Paskum išsitraukė iš kišenės cigarėčių pakelį, knisosi pintinėje, matyt, ieškodamas degtukų, bet neradęs, rūkalus nubloškė ir, vėl atviręs ant nugaros, galvą prisidengė plačiakraščia skrybėle. Natalei nusprendė, kad žmogėnas rimtai rengiasi kaip reikiant primigti.

— Būtų man visai neblogas valkatos modelis, — ji pamanė vėl įsigilindama į darbą.

Po kiek laiko ji pamatė nuo jūros ateinančią storą, nukabusiomis didelėmis krūtimis ir nusmegusiu pilvu moterį. Jos pasišiaušusios, juodos kudlos buvo suimtos kaspiniu per kaktą. Palaikis nublukęs labai žema iškirptimi maldymosi kostiumas kabojo pasietas siauromis juostelėmis ant mėsingų, nudegusių pečių. Eidama kostiumą jis vis kilnojo, kad nenusuktų. Moteriškė dar nebuvo sena, bet nuo sustorėjimo atrodė senesnė ir kažkaip susmukusi ant labai drūtų prie šlaunių ir labai staigiai einan-

čių plonyn kojų, kurios Natalei priminė įvijai kylantį tornadą. Ant rankų ji nešė mažą vaiką, o iš paskos bėgo du didesni berniukai.

Vaiką ji paguldė ant žemės, o pati įsiremus į šonus panašiomis kaip kojos, prie pečių pernelyg storomis, o prie riešų labai plonomis rankomis ir, išmetus vieną koją pirmyn, kimiai prapliupo svetima kalba, kurios Natėlė nesuprato nė žodžio. Vyriškis, matyt, priešginiuoti neketino, tysojo lyg niekur nieko, o tas tylėjimas storulę dar labiau siutino, nes jos balsas tolydžio ėjo garsyn. Galiausiai, matyt, barzdy-lai kantrybė plyšo, jis staiga atsisėdo ir paleido tokį lietuviškų nešvankybų srautą, kad Natėlė išbalo ne tiek dėl tos berniškos lojybės, kiek dėl vyro kažkur girdėto balso. Vis keikdamasis, barzdy-la griebė įsikarščiausią bobšę už kojos ir taip truktelėjo į save, kad ji visu svoriu griuvo ant jo ir, apsikabinusi aplink kaklą, kaip padūkusi ėmė jį bučiuoti. Išsigan-dęs mažylis ėmė šaukti iš visos kakarinės.

— Šeimos idilė! — Natėlė negalėjo susilaikyti nešyptelėjusi pašaipiai.

Žmogėnas be ceremonijų moterį atstūmė ir ėmė raminti vaiką įsisodinęs ant kelių. Kai mažylis nutilo, jis padavė jį motinai, o pats vėl išsitraukė butelį iš pintinės, užsivertęs nugėrė ir padavė storulei. Ji irgi patraukė ir grąžino vyrui. Šis pažiūrėjo į butelį prieš saulę, dar kartą užsivertė ir nusviedė į krūmus. Vyresnieji berniukai nerimavo ir vis tampė motinai už kostiumo, matyt, ragino grįžti prie jūros. Moteriškė draugiškai pabučiavo barzdy-lą ir nukrypavo su vaikais prie vandens.

Po ilgo svyravimo Natėlė pagaliau nedrąsiai su plakančia širdimi prisiartinė prie barzdylos, kuris gulėjo užsimerkęs, lyg būtų užsnūdęs.

(Bus daugiau)

LOS ANGELES

LOS ANGELES LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

Lietuvių kredito kooperatyvo balansas pirmojo ketvirčio gale buvo \$739,365. Garantijų ir rezervo fonduose — \$79,521. Trijų mėnesių pelnas, atskaičius išlaidas, \$13,559. Nariams išmokėta 7,5% dividendo. Narių buvo 502.

Kooperatyvo valdybon įeina: pirm. A. Kiršonis, vicepirm. R. Bužėnas, išd. I. Medziukas, sekretorius M. Prišmantas ir direkt. V. Juodvalkis. Kredito komitete: pirm. A. Valavičius, nariai — P. Butkys ir I. Medziukas. Priežiūros komitetas: pirm. K. Prišmantas, nariai — J. Pažėra ir A. Mikuckis.

Kooperatyvo įstaiga yra Lietuvių tautiniuose namuose, 3356 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca. 90039. Kooperatyvo narys gali gauti gyvybės draudimą, už kurį jam mokėti nereikia. Indėliai yra apdrausti valdžios įstaigoje. Kooperatyvas kasmet paremia lituanistinį švietimą ir apskritai jaunimo ir kitus lietuviškus reikalus. Neseniai paskyrė šv. Kazimiero lit. šeštad. mokyklai \$100 ir jaunimo ansambliui "Spindulys" \$50.

Kooperatyvo valdyba numato savo darbą išplėsti: Korporacijų departamentui

leidus, įvesti Draft programą, panašią į čekių sistemą. Už laikomus Draft sąskaitoje pinigus, imant dėmesin minimalų balansą, bus mokamos kas trys mėnesiai palūkanos. Kredito kooperatyvas priima indėlius ir duoda įvairių rūšių paskolas palankesnėmis sąlygomis, negu bankuose. Nariai, pasinaudoję kredito kooperatyvo patarnavimais yra sutaupe daug pinigų. Kiekvienas, įstojęs nariu, paremia ne tik lietuvišką įstaigą, bet ir pats turi daug naudos. (im)

• Br. Gediminas, vienas iš Tautinės S-gos Los Angeles skyriaus steigėjų, šiomis dienomis atšventė 65 metų amžiaus sukaktį. Ta proga jį pagerbė gražus būrys artimųjų ir draugų Gediminų rezidencijoje Garden Grove, Calif. Pareikšta daug sveikinimų ir linkėjimų, sudainuota ilgiausių metų, įteikta daug dovanų.

Br. Gediminas Kalifornijos lietuvių kultūriniame gyvenime yra išvaręs žymią vagą — ypačiai kaip vienas lietuviškosios Los Angeles radijo valandėlės steigėjas 1952 m. ją savo atsakomybe ir lėšomis išlaikęs net 15 metų.

• Rašytojas Andrius Mironas su žmona keliauja po Europą. Londone Lietuvių Namuose birželio 7 d. skaitė savo kūrybos ištraukas ir susilaukė daug plovimų.

Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių rečitalio išpildytojai su p. Mikulskiais, Plečkaičiu ir mecenatu Karkliu. Studiją lankė 54 mokiniai. Rečitaly pasirodė studijos mokinės: Aida, Rama ir Vija Bublytės, Viktorija Burdett, Julija, Lilė ir Nida Gelažytės, Kristina Kampė, Kristina Kasiulaitytė ir Ina Silgalytė. J. Garlos nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 28 D. Los Angeles jaunimo sambūrio spektaklis Viva Europa šv. Jurgio parapijos salėje.

• LIEPOS 20 D. Pensininkų gegužinė parapijos sodelyje.

• LIEPOS 27 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė.

• RUGPIŪČIO 9-10 D.D., Šaulių S-gos kultūrinis savaitgalis Lietuvių namuose.

• RUGPIŪČIO 17 D. 12 val. L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyrius rengia pobūvį "Karys" žurnalui paremti, Lietuvių namuose viršutinėje salėje.

• RUGPIŪČIO 30 D. Sporto užbaigtuvų parengimas. Rengia Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND

MACHINE TOOL REPAIRMEN Minneapolis, Minn., location. Permanent positions. Good working condition & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY MIDWESTERN MACHINERY 2848 PLEASANT AVE. SOUTH MINNEAPOLIS, MINN. 55408 612-825-4461 612-825-4477 (17-26)

FACTORY WORKERS

Experienced or will train. 40 hours per week. \$3.80 to start. Also ROUTE DELIVERY PERSON Long hours, hard working. Commission guaranteed. \$16,000.00 annual up to \$30,000.00 per year.

APPLY JACK COYNE COYNE INDUSTRIAL LAUNDRIES 6710 LEXINGTON AVE. CLEVELAND, OHIO 44103 216-391-2143 (25-29)

DRAFTSMAN

exp'd in store interiors and architectural woodwork. Also

WOODCABINETMAKER

Assembler and benchman. Top pay & fringes. Call HINZMANN & CO. 212-855-4060 (20-26)

SHOP FOREMAN

Foreman over 20. Man job shop, heavy in screw machines and production machines. Steady work & benefits.

SEND RESUME TO: INDUSTRIAL SPECIALTY INC. P. O. BOX 828 EASLEY S. C. 29640 (23-26)

NIGHT SHIFT — Grinder, blanchard or G & L. Miller borer. Experienced preferred or machine operator inclined. Excellent pay & benefits. National Corp. Phone 201-687-2322 Mr. Wunder or Mr. Gregg. (21-25)

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorė V. Bučmienė įteikia brandos atestatą Pauliui Staniškiui. Sėdi pedagogų tarybos sekretorė O. Žilinskienė ir tėvų komiteto pirmininkas J. Šiupins. V. Bacevičiaus nuotr.

• RUGSĖJO 1 D. Lietuvių Klubo piknikas Croation Picnic Ground.

• RUGSĖJO 27 D. Dirvos 65 metų jubiliejinis balius.

• SPALIO 12 D. Kultūrinėje popietėje solistai Stasys Baras, Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis. Rengia Dievo Motinos parapija.

• Spalio 18-19 D. Clevelando skautijos 30 metų sukakties minėjimas.

• SPALIO 25 d. Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo banketas.

• LAPKRIČIO 9 D. Dievo Motinos parapijos kultūrinė popietė.

• LAPKRIČIO 15 D. 7 val. vakare, L. K. V. S. "Ramovė" Clevelando skyrius rengia kariuomenės, šventės minėjimą, Lietuvių namuose, viršutinėje salėje.

CORDERO MINING COMPANY
(Subsidiary of Sun Oil Co. Inc.)
Gillette, Wyoming

SEEKING PROGRAMMER/ANALYST

- • • 2 years experience in Systems Analysis and Programming in COBOL on a large IBM mainframe.
- • • Responsible for maintaining current program and implementing new systems.
- • • Assist in developing standards and procedures, maintaining the operating systems software for an on site Data General mini-computer.

Please forward resume to:
Manager of Employer Relations

CORDERO MINING COMPANY
P. O. Box 1449...Gillette, Wyoming 82716
or call:
1-307-682-8005

Equal Opportunity Employer M/F

RITA MATAS

ISTAIGOS
ADMINISTRATORĖ

TURNER REALTY

501 East 185 St.
Euclid, Ohio 44119
Phone: 486-2530

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County
(Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių.

Bendradarbiai:
DALIA ŠIRVAITIS
ANTANAS KALVAITIS
ALGIS MATAS
TONI LINDEN
DALIA KASULAITIS
PETRAS MATAS
RAY SABALIAUSKAS

VYTAS MATAS —
teisinis patarėjas

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

mirus, žmonai VERAİ, dukrai PAJAUTAI ir
sūnui ARVYDUI bei jų šeimoms reiškiamo
nuoširdžią užuojautą

P. V. Skirgaila

FLORIDA

Florida's General Development Corp. is looking for sales people from all ethnic groups, we offer a very successful training program, — retirement program, — hospitalization — insurance, — and stock purchase plan. Top home-site commission (8%) and top housing commission (3%).

If you have a realstate licence call me.

BILL GRESHAM
215-245-7508

OUT OF TOWN CALL COLLECT FOR CONFIDENTIAL INTERVIEW.

THIS OUR BEST YEAR YET. FIRST QUARTER SALES OVER 53 MILLION IN HOME SITES AND OVER 24 MILLION IN HOUSING.

JOIN A VERY SUCCESSFUL CORPORATION NOW (23-25)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY'S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

IMMEDIATE
OPENINGFOR METAL FABRICATING AND
TOOLING ENGINEER

We are in need of an individual thoroughly familiar with the designing and fabrication of sheet metal products for our Metal Furniture Factory. Some tool and fixture design and plant layout, experience would also be involved. Duties would also include training and supervising engineering drafting section of 6-8 individuals.

This is a Michigan Civil Service position located in Jackson, Michigan. Excellent fringe and retirement benefits.

Salary range \$16,140 to \$19,627 per year.

Send resume of personal and work history. Letter must be postmarked not later than June 13, 1980.

MINORITIES ARE
ENCOURAGED TO APPLY
MICHIGAN STATE INDUSTRIES
4000 COOPER STREET
JACKSON, MICHIGAN 49201

(23-32)

ENGINEERS &

SKILLED CRAFTSMEN

Live and Work in
FLORIDA

We are a leading manufacturer of electrical connectors in need of a broad range of technical talents experienced in the mechanical/electro-mechanical tooling and design fields. Present positions available include:

MANAGER PROJECT ENGINEERING
MANAGER TOOLING ENGINEERING
MANAGER PRODUCT ENGINEERING
SENIOR TOOL & DESIGN ENGINEERS
MECHANICAL ENGINEERS
ALSO EXPERIENCED

TOOL & DIE MAKERS
MOLD MAKERS
MACHINISTS

IF YOU ARE LOOKING FOR A GROWTH OPPORTUNITY IN A CHALLENGING, FAST-MOVING, TECHNICALLY-ORIENTED ORGANIZATION WITH EXCELLENT BENEFITS AND ADVANCEMENT OPPORTUNITIES, SEND YOUR RESUME OR CALL:

Personnel Operations

HOLLINGSWORTH SOLDERLESS
TERMINAL COMPANY

700 N.W. 57th Place

Ft. Lauderdale, Florida 33309

(305) 772-7660

an equal opportunity employer m/f

(25-28)

1979-1980 m. abiturientai su rengėjais ir svečiais.

V. Bacevičiaus nuotr.

DVYLIKIASIS
ABITURIENTŲ
PRISTATYMAS

Pavasario baliuje, gegužės 31 d. Lietuvių Namuose įvyko praėjusių ir šių metų abiturientų pristatymas. Šių metų šventė buvo išskirtina tuo, kad joje dalyvavo abiturientai ir iš kitų Ohio apygardos miestų.

Gražioje išpuoštoje lietuvių namų salėje gausus būrys svečių rinkosi ne vien tik pagerbti abiturientus, bet ir pasidžiaugti talentingais lietuviais. Vakaro programai vadovavo Ohio Apygardos valdybos narė Zita Kripavičiūtė. Susirinkusiems buvo pristatyti šie 1979 metų abiturientai: L. Balčiūnaitė, A. Ežerskis, V. Juodiškaitė, G. Motiejūnaitė, A. Nasvytytė, P. Palūnas, V. Palūnas, M. Tatarūnas ir 1980 metų metų M. Bankaitytė, V. Budrytė, I. Gedrytė, A. Jasinavičius, R. Kazlauskaitė, R. Krokytė, K. Kuprevičiūtė, A. Miškinis, R. Motiejūnaitė, E. Mulolytė, A. Puškoriūtė, A. Šperikaitis, P. Staniškis, R. Urbaitis, J. Žibaitė.

Kiekvienam buvo prisegta gėlytė bei apdovanoti pianisto A. Kuprevičiaus lietuvių kompozitorių plokštelėmis. Abiturientams buvo paruoštas garbės stalas priekyje. Juos čia pasveikino Ohio Apygardos pirmininkas dr. A. Butkus. Sveikindamas jaunimą pabrėžė brandos atestato svarbą ir kad dabar jie žengia į daug atsakingesnę gyvenimo laikotarpį. Ypač jaunimas turėtų jausti atsakomybę savo tėvų žemei, bei tobulinti savo lietuvių kalbos žinojimą. Pagarbą savo kilmei pripažįsta ir šis kraštas ir tai gali būti atrama ir pasirinktoje gyvenimo profesijoje. Tad skatino jaunimą vis darbuotis lietuviškoje veikloje nes jei ugnis užges ir niekas jos neprižiūrės mes paskėsime plačiame pasaulyje. Sekė sekančios sveikinimai: B. Krokys iš Rochesterio, dr. A. Budrys iš Cincinnati, LB Clevelando apyl. pirm. J. Malskis, Lietuvių Namų direktorių vardu R. Bublys ir prieš 11 metų buvusi abiturientų dr. R. Degėšienė.

Trumpą programą atliko

Mirga Bankaitytė ir Elenutė Mulolytė paskambindamos duetą kanklėmis ir Kristina Kuprevičiūtė pianinu.

Padėkos žodį visų abiturientų vardu tarė Lidija Balčiūnaitė. Vakarienes metu pasiūlyta, padraugauta ir grojant R. Strimačio orkestrui smagiai pasiūlyta.

Taip praėjo dar viena graži šventė mūsų kolonijoj. Linkime rengėjams Ohio Apygardos valdybai, šią gražią tradiciją ir toliau tęsti būriant mūsų jaunimą į lietuviškos visuomenės eiles. (ib)

• APDRAUDOS reikalais
geriausius patarnavimus
gausite kreipdamiesi į Z.
Obelenį, tel. 531-2211.

PHYSICAL THERAPIST ASST.
CERTIFIED

REGISTERED NURSES & LPN's

Wanted to join a progressive rehabilitated long term. Home care setting: Present services include, S.N.F., H.R.F., D.C.F., long term home health & medical day care. Salary commensurate with experience and ability. Send resume to Director or Personnel
EPISCOPAL CHURCH HOME
24 Rhode Island St.
Buffalo, N. Y. 14213 (23-25)

DESIGN ENGINEER

Excellent career opportunity for BSME with proven experience in heavy processed equipment design. Duties will require approximately 75% board work in laying out assemblies and conceptual designs of capital equipment used in the oil, polymer and food industries.

EXCELLENT SALARY & BENEFITS. FOR IMMEDIATE CONSIDERATION

call 216-238-5800 or send resume to Personnel Mgr.

ANDERSON INTERNATIONAL CORP.

19699 Progress Dr.

Strongsville, Ohio 44136

Equal Opportunity Employer

WANTED JOURNEYMEN

JIG BORE

JIG MILL (DeVlieg)

BRIDGEPORT MILL

PUNCH GRINDER

MUST HAVE JOB SHOP EXPERIENCE AND BE ABLE TO SET UP WORK FROM BLUE PRINTS & CLOSE TOLERANCE.

Journeymen only with references

58-hour work week.

JOHNSON DIE & ENGINEERING

16150 HUBBELL

DETROIT, MICH. 48235

313-838-8208

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

PASIŽYMĖJUS
LIETUVAITĖ INGRIDA
NAVITYTĖ

Ingrida Nasvytytė

Ingrida Nasvytytė šiais metais baigė St. Rose pradžios mokyklą. Apie jos talentus bei veiklą mūsų kolonijoj esam nekarta girdėję. Ji yra šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinė. Turbūt kiekvienais metais apdovanojama už gerą mokymąsi bei dalyvavimą skaitymo konkurse. Šokusi Grandinėleje bei kankliavusi šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos orkestre. Aktyvi Neringos tunto skautė. Northeastern Ohio Youth Chorus "Singing Angels" narė. Tai jaunimo ansamblis kuris pasižymi drausme ir pavyzdžiumu ir į kurį labai sunku patekti. Šiame ansamblyje Ingrida dainuoja jau 4 metai. Koncerto metu ją pastebim net pirmoje eilėje. Šis vienetas su koncertais keliauja po visą pasaulį.

Mokykla, kurią ji baigė, atkreipė į ją ypatingą dėmesį ir baigimo proga ji buvo apdovanojama "Monsignor Kirby Award". Tai išskirtinis atžymėjimas moksleivio, kuris aštuonių metų bėgyje, mokykloj labai gerai mokėsi, pasižymėjo draugiškumu, vadovavimu, dalyvavimu įvairiose mokyklos funkcijose, bei buvo krikščionišku pavyzdžiu kitiems. Mokykloje aktyviai reiškėsi mokyklos laikraštėly, sporte, konkursuose laimėdavo premijas ir t.t. Pažymėtini jos apdovanojimai: 1978 metais gavo pirmą premiją už jos atliktą mokslo darbą "Changing the Mechanical Energy Energy in to Heat". Sekančiais metais savo mokslinių darbų, "Balance of Nature" ne vien tik laimėjo pirmą vietą savo mokykloje, bet su minėtu darbu dalyvavo Cleveland State University — Northeastern Ohio Science and Engineering Fair, čia jos darbas įvertintas bronzos medaliu. Šiais metais vėl savo darbą "Wave Length Verses Growth" laimi pirmą vietą savo mokyklos ir Cleveland State Universitete, Northeastern Science Fair laimi aukso medalį.

St. Rose mokykloje Ingridos šių metų "Monsignor

Iš Clevelando šv. Jurgio parapijos veiklos

Birželio 8 d. įvyko šv. Jurgio parapijos metinis susirinkimas, kuriame pagal Diocezijos parapijoms tvarkyti nuostatus perrinkta pusė Parapijos Tarybos narių, o taip pat aptarti kiti parapijos reikalai. Susirinkime dalyvavo kleb. kun. Balys Ivanauskas ir neseniai paskirtas vikaras (būsimas klebonas) kun. Juozas Bacevičius ir didelis parapijiečių būrys. Išsamų pranešimą apie parapijos padėtį ir užsimojimus padarė Parapijos Tarybos pirm. Pr. Razgaitis, o apie pasitarimus su vyskupijos pareigūnais pirmininko pranešimą papildė — Paulius Alšėnas.

Iš šių pranešimų paaiškėjo, kad vyskupas šios lietuvių tautinės parapijos išsilaikymu yra susirūpinęs ir lietuvių pastangas ją išlaikyti ne tik laimina, bet ir konkrečiai padeda. Pav. kun. Juozo Bacevičiaus pasiuntimas šv. Kazimiero kolegijon Romoj rengtis lietuviškos pastoracijos darbui, ir pagaliau jo paskyri-

Kirby Award" atžymėjimas bus iškaltas lentelėje ir visiems laikams liudys jos laimėjimus.

Sveikinam Ingridą bei jos tėvelius Militą ir Vytautą Nasvyčius jos pagerbimo proga. Džiaugiamės, kad jauna lietuvaitė savo gabumais išskyla kitų tarpe. Sveikinam Ingridą, kad savo mokykloje bei dainos ansamblyje visiems prisistato kaip lietuvaitė, bei dažnai primena Lietuvos esamą padėtį.

Linkime ir toliau tokiu skaisčiu žiedu žydėti bei skinti laurus moksle. (ib)

• Amanda Muliolienė — veikli skautininkė, šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytoja, autorė įvairių priešmokyklinių knygelių vaikams, praeitą sekmadienį Clevelando State universitete gavo diplomą pedagogikos magistres "Master in Education", o jos dukterė Elenutė baigė Beaumont gimnaziją aukščiausiais laipsniais.

NAUJAS ŠOKIŲ ORKESTRAS

Clevelande susiorganizuavo naujas šokių orkestras, kuriame iš 4 asmenų groja 3 lietuviai. Orkestro vadovas Danielius Genrikas, baigęs Ohio valst. universitete muzikos fakultetą.

Orkestras savo repertuarą turi visokiausią melodijų, jų tarpe ir lietuviškų.

Organizacijos ar asmenys norintieji pasikviesti orkestrą savo parengimams, prašom skambinti D. Genrikui po 5 v. v. tel. 531-9478.

mas šv. Jurgio parapijon vikaru su galimybe, kleb. kun. B. Ivanauskui išėjus pensijon, perimti parapijos vadovavimą. Taipgi vyskupijos pareigūnai yra įsakmiai užtikrinę mūsų Parapijos Tarybą, kad Kurija neturi jokių planų šv. Jurgio parapiją uždaryti ar paversti teritorine. Parapijos uždarymas ar egzistencija priklauso nuo parapijiečių: kol jų bus — parapija gyvuos. Dar daugiau, Kūrijos pareigūnai yra mūsų Parapijos Tarybos narius patikinę galimo parapijos perkėlimo atveju ir pinigine parapijai parama (paskola ar pan.).

Remontų talka

Susirinkime padiskutuotas ir aptartas salės ir jos priedų remonto reikalus. Numatoma aptvarkyti sceną, persirengimų kambarį, moterų ir vyrų patalpas, rūbinę. Visa tai bus vykdoma talkos būdu: parapijiečių darbu, pinigine auka bei atlyginamu patarnavimu. Šie remontai numatomi atlikti iki birželio 28 d.: t. y. iki skaučių rengiamo Los Angeles jaunimo ansamblio spektaklio VIVA EUROPA. Numatomi remontai pareikalaus darbo, medžiagų ir pinigų. Remonto darbai jau pradėti tik po susirinkimo,

aukos pinigais remontui irgi pradėjo plaukti. Remonto darbus koordinuoja Pr. Razgaitis, o piniginę paramą telkia Kęstutis Civinskas. Iš skaučių vadovių teko nugirsti, kad skautės prieš spektaklį žada suorganizuoti talką aikštės apvalymui.

Arkivyskupo Jurgio Matulaičio paminklinė lenta (Aušros ir Ryto Babickų fundacija) numatoma pašventinti rugsėjo 8d. Šiluvos šventės metu.

Parapijos parengimai

Lapkričio pirmoj pusėj numatoma surengti parapijos išdui papildyti Rudens Šventę su įvairiausiais laimėjimais, kalakutų traukimu, pietumis, bufetu ir pan. Gruodžio viduryje (galbūt 14 d.) numatomos, parapijos rengiamos, klebono kun. Balio Ivanausko išleistuvės.

Kalėdinių Giesmių Plokštelė

Šv. Jurgio parapijos pasiūlymas yra jos puikus choras, vadovaujamas gabaus, kantraus ir nepailstamo muziko Ryto Babicko. Sumanymas išleisti Kalėdų giesmių plokštelę buvo kilęs pernai ir tam buvo pradėta rengtis, tačiau dėl choro vadovo susirgimo tas reikalas buvo atidėtas.

Šv. Jurgio parapijos choro įgiedota Kalėdinių giesmių plokštelė numatoma išleisti šiais metais dar prieš Kalėdas, kuri turėtų turėti didelio pasisekimo išeivijos tarpe ir būtų puiki Kalėdų dovana.

Apskritai parapijos susirinkimas praėjo darbingoj nuotaikoj, prisiimant įsipareigojimų parapijai. Susirinkimo metu oficialiai pasveikintas kun. Juozas Bacevičius, įteikiant jam įsikurimo dovanėlę — čekį. Teko patirti, kad kun. J. Bacevičius žemėlapyj bando atžymėti parapijiečių išsidėstymą, kuriuos jis žada asmeniškai aplankyti, siekiant asmeniškų kontaktų bei artimesnio lietuvių ir jų papročių pažinimo, kas be abejo padės jam parapijos vadovo pareigose. (ag)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų, skyriuje yra gintaro, plokštelė, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuošimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuošimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuošimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEPTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Kun. Gedimino Kijausko, S. J., Dievo Motinos parapijos klebono, 50 m. amžiaus ir 20 m. kunigystės sukakčių minėjimas įvyks birželio 29 d. sekančia tvarka: 10 val. padėkos Mišios, 4 val. p. p. akademija parapijos auditorijoje. Minėjimą atidarys B. Gaidžiūnas. Dr. kun. P. Gaida iš Toronto kalbės apie lietuvių kunigą dabartinėje lietuvių parapijoje; J. Stempužis skaitys gautus sveikinimus; lietuvių jėzuitų provinciole kun. L. Zarembos žodis; D. Staniškienė deklamuos "Kelionėje"; Mirga ir Aukšė Bankaitytės kankliuos; Grandinėlė šoks tautinius šokius ir pabaigai sukaktuvinininko kun. G. Kijausko, S.J. žodis.

Po akademijos vyks vaisės kavinėje.

Visi lietuviai maloniai kviečiami į minėjimą atsilankyti.

• Sofija Gruzdytė, Clevelando architektė, priimta į Harvardo universitetą, Cambridge, Mass. tęsti studijas magistro laipsniui architektūroje ir urbanistikoje. Sofija baigė Kent State universitetą 1978 metais

Kun. Gediminas Kijauskas, S. J., švenčias 50 m. amžiaus ir 20 m. kunigystės sukaktis. J. Garlos nuotr.

Bachelor of Architecture laipsniu, lankė Villa Schifanoia Florencijoje, Italijoje ir dabartiniu metu dirba Dalton, Van Dijk, Johnson Architects, Clevelande, kaip projektuotoja.

• Urugvajaus lietuvių bendruomenė, pirm. G. Mačanskas, sekr. A. Gudynas ir Ažuolyno vadovas dr. A. Stanevičius, LB Clevelando apyl. pirm. J. Malskiui atsiuntė laišką prašant perduoti padėką visiems clevelandiečiams už globą Ažuolyno ansamblio ir koncerto suorganizavimą bei dovanas.

Ažuolynas grįžo sužavėtas savo kelione ir tegyvena gražiais prisiminimais. Kiekviena diena ir valanda praleista clevelandiečių tarpe ilgam liks jų širdyse.

"VIVA EUROPA" RĖMĖJAI

Į rėmėjus įsijungė dar šie asmenys: V. ir O. Rociūnai,

p. Račkauskai, Z. ir S. Obeleniai, dr. H. ir T. Brazaičiai, M. ir G. Aukštuoliai, dr. E. ir M. Lenkauskai, A. Balašaitienė, M. Žitkus, J. Citulis, A. Bielskus, V. Kizlaitis, J. Petraitytė, dr. J. ir I. Stankaičiai, V. ir p. Štaškai, A. ir B. Juodikiai, dr. E. ir B. Juodėnai, B. Snarskis, dr. J. ir D. Maurukai, R. ir V. Švarcai.

Neringos tunto vyr. skautės širdingai dėkoja.

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

LB Clevelando apylinkės valdyba ateinantiems metams pasiskirstė pareigomis sekančiai: J. Malskis — pirm., B. Gražulis — vicepirm., V. Mariūnas — vicepirm. specialioms reikalam, V. Biliūnas — sekr., S. Astrauskas — išd., V. Bacevičius — socialiniams reikalam, I. Bublienė — informacijai, M. Lenkauskienė — jaunimo reikalam.

Repetuojant "Viva Europa": Gintaras Grūšas, Linas Polikaitis, Dainius Petronis, Tadas Dapšys ir Dana Augutė. Viva Europa spektaklis Clevelande įvyks birželio 28 d. 7 v. v. Šv. Jurgio parapijos salėje.

A. A.

INDREI DAMUŠYTEI-ČEPULIENEI

mirus, jos vyrui RIMVYDUI, tėvams JAD-VYGAI ir dr. ADOLFUI DAMUŠIAMS, seseriai GINTEI, broliams SAULIUI ir VYTE-NIUI bei kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija

Mielam ir nuoširdžiam jaunystės bendros tarnybos prieteliui kariuomenėje, didžiajam savo kilme Skaistgirio laukų lygumų sūnui, apkeliavusiam platųjį pasaulį dėl tėvynės okupacijos apleidusiam numylėtą Tėvų Žemę

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

iškeliavus amžinybėn, p. V. KALENDRIENEI, dukrai ir sūnui su šeimomis, toj didžioj skausmo valandoj reiškiamo gilią užuojautą ir esame kartu su Jumis. Mielas Kostai ilsėkis ramybėje!

K. ČEPUTIS SU ŠEIMA

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukrai PAJAUTAI ir sūnui ARVYDUI bei jų šeimoms ir artimiesiems nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamo

Marija ir Juozas Kapočiai
Aleksandras Lileikis

Mylimai dukrai

A. A.

DANGUOLEI JUODAKYTEI

mirus, tėvui STEPONUI ir sesutei NIJOLEI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Kazimieras, Elena ir Kęstutis
Pociiai

A. A.

DANGUOLEI JUODAKYTEI

mirus, tėvui STEPONUI JUODAKIUI, ALT S-gos East Chicagos skyriaus nariui, nuoširdžią užuojautą reiškia

ALT S-gos East Chicagos
skyriaus valdyba ir nariai

DIRVA

• A. L. T. Sąjungos valdyba š. m. liepos mėn. 5 d. Chicagos Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. šaukia A. L. T. Sąjungos narių suvažiavimą — svarstybas. Sąjungos Valdyba kviečia Sąjungos garbės narius, tarybos narius, apygardos ir skyrių pirmininkus ir visus Sąjungos narius aktyviai suvažiavime dalyvauti. Po posėdžių 3 val. p. p. vyks paskaitos, į kviečia visus JAV-se ir Kanadoje universitetus baigusius, tuoj po šokių šventės (liepos 6 d.) atsilankyti Chicagos Amfiteatro garbės svečių sutikimo vietoje trumpam susitikimui.

• A. A. Kostui Kalendrai Toronte mirus, Rūta, Gina ir dr. Alvydas Arbai, gyv. Beverly Shores, Ind., vietoje gėlių aukoja Dirvai 20 dolerių.

Ačiū už auką.

• Dirvos novelės konkursui gautos dar šios novelės: Sarkelis — "Balandžiai tik lietuviškai suprantą", Petras Kadugys — "Melninkų Viktoras grįžo iš škotijos", Cinavadas — "Pavasaris Magnolijoj supas...", Gintautas Aukštaitis — "Karaliaus Vytauto vainikas", Šalaviejus — "Laiškas".

• Leonas Knopfmilleris, jūrų skautų senas veikėjas, gyv. Floridoje, siūsdamas Dirvai paremti auką 35 dol. rašo: "Sveikinu Dirvą su laukus pensininko amžiaus ir linkiu jai "geros sveikatos", kad nesusirgtų ir kaip "gailėstingoji sesutė" ir toliau mus lankyti. Su geriausiais šiltais linkėjimais iš saulėtos Floridos. Tik gaila, pats būdamas pensininku, negaliu didesnės sumos atsisiųsti".

Nuoširdžiai dėkojame už auką ir gražius linkėjimus. Ačiū.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS S-GOS NARIŲ SUVAŽIAVIMO-SVARSTYBŲ DARBOTVARKĖ

LAIKAS: 1980 m. liepos 5 d., šeštadienis.

VIETA: Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje, 6422 So. Kedzie Ave.

9:00- 9:30 Registracija.

9:30-12:30 Suvažiavimo atidarymas. Tautinės S-gos veiklos apžvalga. Tautinio Sąjūdžio pranešimas. Tarptautinis bendravimas: VLIKas, ALTa, Lietuvių Bendruomenė. Diskusijos dėl pranešimų.

12:30- 1:30 Priešpiečių pertrauka.

1:30- 2:45 Tautinės spauda: Dirva, Naujoji Viltis. Diskusijos.

3:00- 5:00 Paskaitos:

1. Lietuvių laisvinimo uždaviniai — skaito Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas.

2. Tarptautinė padėtis — skaito VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis.

Paskaitų moderatorius inž. Jonas Jurkūnas.

Suvažiavime — svarstybose kviečiami dalyvauti Sąjungos garbės nariai, tarybos nariai, apygardos ir skyrių pirmininkai ir visi Sąjungos nariai.

Paskaitose kviečiami dalyvauti visi suvažiavimo dalyviai, jų svečiai ir visuomenė.

Suvažiavimo dalyviai nakvynėmis pasirūpina patys asmeniškai.

Norintieji šią darbotvarkę papildyti ar plačiau dalyvauti svarstybose, yra prašomi iš anksto apie tai pranešti Sąjungos Valdybai.

Antanas Mažeika
Tautinės Sąjungos
pirmininkas

Elena Gedgaudienė
Sekretorė

A. † A.

INDREI DAMUŠYTEI-ČEPULIENEI

mirus, giliai užjaučiame vyrą RIMĄ ČEPULĮ, tėvus dr. ADOLFĄ ir JADVYGĄ DAMUŠIUS, brolių dr. VYTENĮ ir PLJS Valdybos narę seserį GINTĘ

PLJS ir PLJS Ryšių Centro
Valdybos

DR. VYTAUTUI DARGIUI

ir jo šeimai giliausią užuojautą reiškia dėl
brangios Motinos mirties

Barbora ir Teodoras
Blinstrubai

A. A.

TATJANAI DARGIENEI

mirus, sūnui dr. VYTAUTUI DARGIUI ir
šeimai reiškiamo gilią užuojautą

Kazimieras, Elena ir Kęstutis
Pociai

Brangiai motinai, močiutei ir uošvei

A. † A.

TATJANAI DARGIENEI

Toronte, Kanadoje, mirus, jos sūnui Dr. VYTAUTUI P. DARGIUI, R. Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkui su šeima; dukterims — ALDONAI ir VALERIJAI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir su Jumis liūdime

R. Lietuvių Bendruomenės
Taryba ir Centro Valdyba

Pabaltijo Moterų Tarybos metinėje šventėje perduodant pareigas. Iš kairės: estė Mall Jurma, latvė Helga Ozolins ir lietuvė Aldona Naokaitė Pintsch.

GRAŽUS PABALTIEČIŲ MOTERŲ POBŪVIS

Pabaltijo Moterų Tarybos šventė įvyko gegužės mėn. 18 d. Estų namuose, New Yorke. Čia susirinko gražus būrys lietuvių, latvių ir estų atšvęsti Pabaltijo Moterų Tarybos įsikūrimo 33 metų sukaktį.

Šiemet Pabaltijo Moterų Tarybai pirmininkavo lietuvaitė Aldona Naokaitė Pintsch, kuri rotacijos būdu perdavė savo pareigas sekančiai tarybos narei — latvei Helgai Ozolins.

Trumpą kalbą pasakė ir sveikino Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis. Pobūvyje kalbėjo Simas Kudirka ir Daiva Kezienė. Simas Kudirka savo kalboje ypač pabrėžė svarbą supažindinti ir apšviesti Amerikos visuomenę pavergtų tautų problemomis.

Daiva Kezienė kalbėjo apie žmogaus teises Sovietų Sąjungoje ir apibūdino Amnesti International veiklą, kurioje ji yra veikli narė.

Muzikinę programą puikiai atliko jauna ir priauganti pianistė Audronė Vebalaitytė.

Pobūvio vaišės paruošė New Yorko Lietuvių Moterų Federacijos klubo narės, kurioms šiuo metu vadovauja Eugenija Donohue.

(a)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS
SKILLED
ALL AROUND

MACHINE TOOL REPAIRMEN

Minneapolis, Minn., location, Permanent positions, Good working condition & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY

MIDWESTERN MACHINERY

2848 PLEASANT AVE. SOUTH
MINNEAPOLIS, MINN 55408
612-825-4461 612-825-4477
(17-26)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED THERAPISTS

M. R. residential facilities in thru out Texas have needs O. T.s, P. T.s, and Speech Therapists. This is a good opportunity to gain experience in your chosen field.

FOR INFORMATION, CONTACT
JUDY THOMPSON

(713) 627-2700

Equal Opportunity Employer M/F
(23-27)

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukrai PAJAUTAI KAZILIENEI, sūnui ARVYDUI bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamo

Emilija ir Viktoras
Liukai
ir sūnūs
Gediminas ir Sigitas
su šeimomis